

Buvo Areštavę 1,200 Angliakasių Rusų Komisarai Susipiovė Varžo Vokietijos Fašistus

BUVO AREŠTAVĘ 1,200 ANGLIAKASIŲ.

Taylorville, Ill. — 34 metai atgal miestely Virden, Ill. įvyko angliakasių skerdynės. Tai kaip labai svarbų įvykį Illinois valstijos angliakasiai kas metas pamini. Todel ir šiemet apie 700 angliakasių susirinko į svetainę tas sukaktuves minėti. Bet į susirinkimo vietą tuojau atsilankė apie 180 milicininkų, kurie visus susirinkusius areštavo, nusivarė į trečio augšto svetainę ir pradėjo kamantinėti del jų pilietybės ir kokių tikslu čia jie atvyko. Sužinoję apie įvykį, šio miesto angliakasiai gausiai pradėjo rinktis prie salės. Šiuos milicijai irgi areštavo ir nuvarė į trečią augštą. Naujai atvarytieji pasveikinta didelėmis ovacijomis. Tuo tarpu prie salės vis daugiau žmonių rinkosi. Bet juos irgi tas pats likimas patiko: areštuoti ir suvaryti į tą pačią vietą, kur pirmesnieji radosi. Tokiu būdu areštuotų susidarė apie 1,200 žmonių. Areštuotųjų tarpe 700 buvo angliakasiai, 500 liuosnorių, kurių tarpe apie 300 veteranų, kurie prekiniai traukiniai į šį miestą buvo atvykę. Apisidibus policija su areštavimu, automobiliais pradėjo „prasikaltėlius“ siųsti už miesto. Ir taip išvežiojo jų didesnę dalį.

Išvežti iš miesto angliakasiai susirinko į kapines ir čia su kunigo pagalba atlaikė pamaldas už žuvusius laike minėtų skerdynių, kurios įvyko 1898 m. Bet ir čia susirinkusius apsupo milicija ir policija ir vos spėjus atlaikyti pamaldas, pareikalavo, kad jie nešdintų. Kadangi žmonės taip greit nepasikubino, milicistai pradėjo svaidyti į juos ašarines bombas. Policistai gi angliakasiai puolė durtuvais. Minia išskirstyta. Vėliau į miestelį partraukta daugiau milicijos.

RUSŲ KOMISARAI SUSIPIOVĖ.

Ryga. — Šį miestą pasiekė iš Maskvos žinios, kad tarpe Rusijos komisarų, tų darbo žmonių „vaduotojų“, įvyko didelės piovynės: Stalinas susipiovė su Zinovievu ir Kamenevu taip, kad du pastarieji sėdi kalėjime ir laukia savo nežinomo likimo. Į kalėjimą jie pateko nebereikalo: jie dėjo pastangas, kad iš komunistų partijos pašalinti patį Staliną, bet šis pasirodė galingesnis ir tuo pačiu atsikrovė sa. o bendradraugiams, kuriuos pirmiausia pašalino iš partijos, o prieš du patupdė į Liubiankos kalėjimą Maskvoje. To dar neužtenka. Sakoma, kad „prasikaltėliai“ įtariamai išdavystėje, ką susekus čekos (slaptosios policijos) agentija. Koks tuos vyrus likimas laukia — priklaus nuo paties Stalino. Tačiau butų visai neuostabu, jei jiems ir prie sienelės prisieitu atsidurti.

VARŽO VOKIETIJOS FAŠISTUS.

Berlynas, spalio 14. — Iki šiol Vokietijos kancleris von Popen'as nebologai sugyveno su įsigalėjusiu fašistų (nacionalistų) vadu p. Hitleriu. Pastaruoju laiku tačiau pradeda aiškėti, kad tie gerieji santykiai jau turbūt galutinai pertraukiami. Šiuo tarpu vyriausybė jau neleidžia fašistams turėti politinių susirinkimų ir taipgi numatomi nauji varžymai fašistų veikimui visoje Vokietijoje. Matyt, kad kancleris yra pasiryžęs tą įsigalėjusią partiją ar pusėtinai prisimauti, ar gal ir visiškai sugriauti. Prie to, von Popen'as paties Vokietiją privadė valdyti ne seimas, bet ministrų kabinetą.

P-as Hitleris gi šiuo tarpu sunkiai susirgęs. Sakoma sergąs proto liga ir dabar net savo partijos parengimuose nebesirodo.

HOOVERIS VIS DAR PRIEŠINGAS BONŲ IŠMOKĖJIMUI.

Washington, D. C. — Spalio 14 d. pas prez. Hooverį atsilankė Amerikos Legijos delegacija. Šios delegacijos atvykimu tikslu buvo reikalauti bonų išmokėjimo. Prezidentas pareiškė, kad jis vis dar griežtai priešingas bonų išmokėjimui. Praeitą savaitę pas p. Hooverį taipgi lankėsi Bonų Ekspedicinės Armijos delegacija. Ji įteikė rezoliuciją, smerkiančią prezidento žygi naudojant kariuomenę veteranų iš Washingtono išvijimui ir taipgi reikalavo bonus išmokėti. Hooveris delegaciją priėmė, pavadino juos „draugais“, bet apie bonus pasakė tą patį, ką ir legionieriams.

RENGIASI PAIMTI BAŽNYČIŲ TURTUS.

Madrid, Ispanija. — Spalio 14 d. Ispanijos prez. Alcalá Zamora pasiūlė kongresui projektą, sulig kurio valstybė turėtų savo nuosavybėn paimti Ispanijos esančias bažnyčias, episkopatų palocius, seminarijas, klostorius ir kitą bažnytinę nuosavybę. Tikima, kad kongresas šį prezidento pasiūlymą priims. Jei taip įvyktų, tai iš katalikų bažnyčios būtų atimta nuosavybės, vertos virš \$500,000,000.

REIKALAUJA MAŽINTI MUITUS.

Washington, D. C., spal. 16. — Šiandien prez. Hooveris gavo atvirą laišką, rašytą 180 žymių ekonomistų, kurie reikalauja prezidentą, idant būtų sumažinti muitai. Visi pasirašiusieji po šiuo reikalavimu yra tie 2,000 asmenų, kurie du metai atgal reikalavo prezidento vėtoti Hawley-Smoot bilijū, uždedantį didelius muitus ant įvežamų prekių į Jungtines Valstijas.

THOMAS PASIRENKA ROOSEVELTĄ.

Oklahoma City, Nebr. — Spalio 16 d. čia kalbėjo Norman Thomas, socialistų partijos kandidatas prezidento urėdui. Tarp kit ko jis savo kalboje pareiškė, kad šiemet prezidentu bus išrinktas New Yorko gubernatorius p. Franklin Roosevelt. „1928 m. Hooveris tapo išrinktas todėl, kad žmonės nemylėjo Al. Smitho. Dabar gi žmonės nemylia paties Hooverio. Todel aš ir pranašauju, kad prezidentu bus išrinktas Rooseveltas“, — pasakė Thomas.

TAI BENT PELNAS!

Concord, Mass. — Ukininkas Paine pasiuntė mugėn 30 bušelių kornų. Už juos jis tikėjosi gauti mažiausia \$4.30. Bet, spėkite, kiek gavo? Kornus pardavus — jis grynų pelno gavo 7 centus. Kiti pinigai, mat, teko geležinkeliumi už kornų pervežimą ir pirkliai tarpininkui.

KRATOS VOKIETIJOJ.

Berlynas. — Pastarais laikais visoje Vokietijoje pradėta skleisti daug komunistinės literatūros. Šiuo laiku policija puola visas įtariamias spaustuves ir spaustuves. Visur ieškoma komunistų spausdinių.

25 KALINIAI SUŽEISTA.

Montgomery, Ala., spalio 16. — Vietinio Speinger kalėjimo kalinių suplanavo iš kalėjimo pabėgti. Pasinaudoję proga, kai kalėjimo vartus reikalui prisiėjus atidarė, 950 kalinių leidosi laukan. Sargyba perergėjo juos trauktis atgal. Kaliniai pasargos nepaklausė, todėl sargyba pradėjo šaudyti. Dvidešimtis penki kaliniai mirė. Nė vienam kaliniui nepavyko pabėgti.

DIDELĖ AUDRA MEKSIKOJE.

Meksikos Miestas, spalio 16. — Šį miestą ir apylinkę nusiuo tė smarkaus lietaus audra. Pranešimai nusako, kad du žmonės žuvo, apie 1,000 sužeista ir daug liko be pastogės, nes apie 1,000 namų sudardyta. Žuvo taipgi daug gyvulių. Nuostoliai sieks kelis milijonus dolerių.

POLITISKOS ŽUDYNĖS VIENOJE.

Viena, Austrija, spal. 16. — Austrijos sostinės priemiesty įvyko socialistų ir fašistų susirėmimas, kuriame naudota šautuvai. Pranešimai nusako, kad trys žmonės nušauta ir keletas sužeista. Politinės kautynės tarpe socialistų ir fašistų čia jau pradeda kartotis taip, kaip ir Vokietijoje.

ŽEMĖ YRA DEŠIMTIES BILIONŲ METŲ AMŽIAUS.

Berlynas, spalio 16. — Prof. A. Einstein, garsus gravitacijos mokslininkas, pastaruoju laiku paskelbė, jog jis savo tyrimuose suradęs, kad mūsų žemė esanti dešimties bilionų metų amžiaus.

BEDARBIŲ RIAUŠĖS BELFASTE.

Belfastas, Žiemų Airija. — Šiame mieste įvyko didelės bedarbių riaušės. Apie 10,000 bedarbių veik ištisą parą kovobilijū, uždedantį didelius muitus ant įvežamų prekių į Jungtines Valstijas.

COOLIDGE KALBĖJO UŽ HOOVERĮ.

New York, N. Y. — Praeitą savaitę Madison Square Garden'e įvyko didelės politiškos prakalbos. Jas rengė republikonai ir svarbiausiu kalbėtoju buvo buvęs Jungtinių Valstijų prez. Calvin Coolidge. Jis agitavo žmones balsuoti už Hooverį. Taipgi smarkiai kritikavo demokratų, pareiškdamas, kad dabar ne laikas mainyti administraciją.

SAO PAULE 18 UZMUŠTA.

Rio De Janeiro, Brazilija, spal. 16. — Praeitą savaitę čia buvo įvykęs sukilimas prieš federalę valdžią, kuri dabar

jau šį miestą kontroliuoja. Aštuoniolika žmonių užmušta ir keliolika sužeista. Tikima, kad šis sukilimas galutinai paglemžtas ir jis daugiau nepasikartos.

PALIUSUOS 6,000 KALINIŲ.

Rio De Janeiro, Brazilija. — Sao Paulo sukilėlių areštai besitesia. Valdžia skelbia, kad baus tik sukilimo kurstytojus, o 6,000 jau areštuotų sukilimo dalyvių žada paleisti, paliekant karininkus. Kariuomenė, kuri buvo mobilizuota sukilimo atremimui, dabar jau leidžiama namo, nes sukilimas visiškai likviduotas.

Iš Lietuvos

KOMUNISTŲ KRATOS IR AREŠTAI.

Kriminalinė policija informuoja, kad aną dieną Kauno geležinkelio stoty esąs sulaukymas Girša Lezeris — Strulis. Pas Strulį rasta Raudonosios pagalbos konferencijos nutarimai ir komunistų atsišaukimas. Strulis iš Klaipėdos atvykęs Kaunan gauti informaciją klai pėdiškiam komunistams.

Rugs. 24 d. krim. policija padarius kratų pas kai kuriuos komunistus irgi rado kompromituojančios medžiagos, pav., pas Br. Liolį, Saulės g-vėį rado 8,300 komunistų atsišaukimų pritaikytų spalio 7 dienos revoliucijos sukaktuvėms minėti.

Kratant Aug. Habnerį rasta irgi įvairios komunistų literatūros, bet kratos metu Habneris vienmarškinis paspruko, ta čia neilgam — po pietų prie stiklo fabriko buvo suimtas.

Pas žinomąjį „viltininką“ J. Mozilį rasta aplografuotų komunistų atsišaukimų ir universiteto rektoriumi prašymas, kad universitete leistų įsteigti studentų dr-ją kovai su karais. Visi augščiau suminėti asmenys yra areštuoti ir kvėčiami.

ŽEMAIČIUOSE NEDARBO NĖRA.

Tverai, Telšių apskr. Pernai darbininkai skųsdavosi darbo neturi, o šiemet jų truko. Prasiėjus vasaros darbams, ukininkai turėjo toli važiuoti darbininkų ieškoti, nes savo apylinkė jų nebuvo. Tsb.

AUGA SMULKIOJI PRAMONĖ.

Kybartai, Vilkaviškio apskr. Pastaruoju laiku čia baigiama statyti moderniška dažykla. Stato ją patyręs specialistas. Šios rūšies imonės Kybartuose nebuvo ir del to gyventojai jautė keblumą. Tsb.

PRAPLĖTĖ KĖDAINIUS.

Kėdainiai. Miestui stigo parko. Šiemet miestėlainai išsirupino iš žemės ministerijos Babėnų miško dalį parkui. Miškas jau pradėtas tvarkyti. Miestėlainai džiaugiasi turėsia labai gražią poilisio vietą. Čia jie mano net keletą vasarviečių pasistatyti. Tsb.

MAŽEJA ŽUVYS UPĖSE.

Pikėliai, Mažeikių apskr. Šioj apylinkėj Varduvis ir Ventos upėj labai sumažėjo žuvys. Gyventojai spėja, kad jos del to sumažėjusios, jog per daug dabar žuvautojų atsiradė. Tsb.

SUĖMĖ DAR VIENĄ PLEČKAITININKĄ.

Rugs. 24 d. krim. polic. padarė kratą Lešpalingy pas Antaną Paulieką ir rado pas jį 654 egz. plečkaitininkų atsišaukimų, revolverį ir sovinių. Pas Paulieko kaimynus Vaikšnorus irgi buvo padaryta krata, bet J. Vaikšnoras pradėjo atsišaudyti ir kadangi tai buvo naktis, jam pavyko ištrukti.

KIEK PAGAMINS CUKRAUS.

Kaunas. Šiemet Lietuvoje cukriniais runkeliais buvo užsėta 5,000 ha plotas. Runkelių derlius geras. Delto tikimasi iš šimečio runkelių derliaus pagaminti cukraus apie 14,000 tonų, po 100 kilogr. kiekvienas. Cukraus fabrikas pradės veikti rugsėjo mėn. gale. Tsb.

AUGA BAIŠOGALA.

Baisogala, Kėdainių apskr. Dalijant Komaro dvarą — Dvimpolį, buvo paliktas 30 hektarų plotas, esąs tarp geležinkelio stoties ir miestelio, miesteliui padidinti. Šis plotas, suskirsčius į 60 sklypų, išdalytas gyventojams namams pasistatyti. Iki liepos mėn. jau 19 gyventojų buvo sklypuose įsikurę. Stoties jie, nors ir nedideli, bet gražūs, tikrai miestiškus, namelius. Tsb.

MAINŲ BIZNIS SU RUSAIS.

Kaunas. Nesenai Lietuvos įstaigos tarėsi su Sovietų Rusijos atstovybe del prekybos galimybių. Iš derybų paaiškėjo, kad su bolshevikais galima mainų prekyba. Rusai imtų Lietuvos sviestą ir kitus produktus, už kuriuos duotų užkėtas mašinas ir kitokius pramonės gaminius, kuriuos Lietuvai vis tiek užsieny reikia pirkti. Tsb.

TEBEPINGA PRAGYVENIMAS LIETUVOJE.

Kaunas. Pingant žemės ukio produktų kainoms, tebepinga ir pragyvenimas Lietuvoje. Brangiausias pragyvenimo minimumas buvo 1925 metais, kada vienam žmogui pragyventi reikėjo 119 litų mėnesiui. Šiemet gegužės mėn. vienam žmogui pragyventi pakako 77 lt. 97 ct. arba pigiau, kaip prieš Did. karą, kuomet vienam žmogui pragyventi reikėjo 83 litų 15ct. Tsb.

Ukmergė. Apskrities savivaldybė mano visuose didesniuose keliuose pastatyti geležies betono kilometrinius stulpus. Stulpai jau dirbami. Tsb.

B. E. A. Prieš Hooverį

Praeitą savaitę Uniontown'e, Pa., įvyko Bonų Ekspedicinės Armijos konvencija. Suvažiavimas buvo gyvas, net trukšmingas ir aptarė nemaža svarbių reikalų. Trukšmo daugiausia kilo del neįsileidimo nekvalifikuotų atstovų, kurie norėjo į suvažiavimą įsibriauti. Nutarta suorganizuoti stiprią armiją visame krašte — kožname mieste ir miestely privalo jos vykrius rastis. Priimta rezoliucija, kuria dar kartą reikalaujama bonus išmokėti ir griežtai pasmerkta prez. Hooverio žygis naudojant kariuomenę veteranams iš Washington'o praeitą vasarą išvejanč. (Tą rezoliuciją prez. jau įteikė konvencijos specialė komisija, atsilankydama į Baltąjį Namą Washington'e. Šiuo syk p. prezidentas delegaciją

priėmė ir net „draugais“ pavadino.)

Kaslink besieratinančių rinkimų, tai šiuo syk nutarta trečios partijos neorganizuoti, o remti tuos kandidatus, kurie, numatoma, šalį valdys teisingai ir kovos už bonų išmokėjimą. Visu 100 nuosimčių nusistatyta prieš dabartinį prez. Hooverį. (Bonų Armija ir bendrai veteranai į prezidento urėdą remia p. Rooseveltą.)

Kadangi praeitą vasarą kovojant už bonų išmokėjimą Washingtono žuvo du vyrai: lietuvis V. Juška, kurį nušovė policistas ir amerikietis Carlson, kuris mirė nuo žaidžų — nutarta juos pagerbti ir jie paskelbti buvusiais Bonų Ekspedicinės Armijos vadais. Žuvusiųjų šeimoms gi išnešta užuojautos rezoliucija.

Amerikos-Japonijos Karas?

Kiek metų atgal Japonija, Jungtinės Valstijos ir keletas kitų valstybių pasirašė taip vadinamą Mandžurijos saugumo sutartį, sulig kuri s minimas kraštas turėjo būti Kinijos nedaloma dalimi. Taipgi vos keletas metų atgal Japonija, Jungtinės Valstijos ir keliolika valstybių pasirašė Briand'o-Kellogg'o nekariavimo pakta. Tačiau Japonija, kuriai savo salose jau pradeda darytis perankšta, praeitą pavasarį Mandžuriją užėmė ir dabar ten įsteigė Kinijai nepriklausomą valstybę Mančukuo, kurią Japonija imasi diriguoti. Tuo būdu Japonija sulaužė augščiau dvi minimas sutartis. Šiuo Japonijos elgėsiu pasipiktino daugelis valstybių ir delto dar nė viena jų Mančukuo valstybės nepripažino. Labiausia tačiau už tai pasipiktino Jungtinės Valstijos, ir savu laiku del to buvo kalbų, buk

Amerika pertrauks diplomatinius ryšius su Japonija. To, žinoma, Jungt. Valstijos nepadarė, bet tas japonus tiek įerzino, kad Japonijoje kaip viešoji masių opinija, taip ir slaptosios politinės sferos yra sudarę stiprų upą už karą su Jungtinėmis Valstijomis. Ten jau drąsiai apie tai kalbama, kad Japonijos-Amerikos karas yra neišvengtinus. Toks japonų šokinėjimas, aiškus dalykas, amerikiečius stebina. Bet žinant tai, kad Japonija nori Tolimuose Rytuose pasidaryti vieninteliu viešpačiu — japonų šokinėjimas pamatuotas ir tokį konfliktą prieš Jungtines Valstijas ji gali surengti. O kadangi Mandžurijos reikalas Tautų Sąjungoje bus svarstomas lapkričio 14 d. ir kadangi Mandžurijos gražinimą Kinijai, beabejo, Jungtinės Valstijos remis — tarp Japonijos ir Amerikos dar visko gali nutikti.

Lenino Pranokėjas

Paskutiniu laiku spaudoje rašoma apie žmogų, kuris istorijoje mažai žinomas ir kuris dar prieš pusantro tūkstantčio metų skelbęs komunizmo idėją. Tuo žmogumi buvęs turėjęs persas Mazdakas. Jis reikalavęs, kad nuosavybės teisės būtų panaikintos.

— Visi žmonės, — sakydavu jis, — privalo laisvai naudotis visokiomis gėrybėmis, kaip laisvai jie naudojasi oru, reikalingu kvėpavimui.

Jo skleidžiamos idėjos, sakoma, turėję didelį pasisekimą.

ma. Aplink tą Lenino pranokėją pradėjo rinktis įvairūs nusikaltėliai, elgėtos ir kitas panašus elementas. Pasijutęs pakankamai galingu, Mazdakas padarė pirmą bandymą užgrobti valdžią į savo rankas ir įsakė savo šalininkams naikinti turtuolius, plėsti pirklis, naikinti turtingesniųjų gyventojų turtus ir tt. Sukilę vergai pradėjo „plėsti tai, kas buvo per plėšimus“ sukrauta. Šitas pilietinis karas pasibaigė Mazdako pralaimėjimu: jis buvo sugautas, išplaktas rykštėmis ir nubaustas.

Kaip Bus Kvojama su Nedarbu

Kaunas. — Vidaus reikalų ministerijoj įvyko pasitarimas, kaip žiemos metu kovoti su nedarbu. Pirminkavo vid. reikalų min. pulk. Rusteika, dalyvavo pulk. Štencelis, saviv. dep. dir. Barkauskas, finansų dep. dir. Lipčius, miškų dep. insp. Bagdonavičius, susiv. min. insp. inž. Tamoševičius, vyr. statybos insp. inž. Novickas, be to, Kauno, šiaulių ir Panevėžio burmistrai. Iš pranešimų paaiškėjo, kad miestuose se bedarbių yra ir kad reikia

rupintis jiems darbo parupinimui. Viešieji darbai ir toliau bus praktikuojami.

Kiek duos ministerija bedarbiams duos darbo, dar neaišku, nes nėra sudaryta būtinųjų darbų atlikimo sąmatų.

Nutarta valstybines įstaigas paskatinti, kad jei jos turi būtinų ir neatidėtinų darbų, tai kad tiems darbams atlikti sąmatas sudaryty anksčiau. Apertatos ir kitos priemonės kovai su nedarbu.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti sušildami redakcijos vardu ir turi būti su autorais parsūti ir adresu. Prisiunčiamas raštas redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

KLAIDINGAS SUPRATIMAS

Pereitame „Tėvyne“ num. tilpo SLA. 212 kuopos pareiškimas gaunamų iš Centro paskolų narių duoklėms užsimokėti reikalui. Savo pareiškime kuopa pamatuotai nurodo, kad kuopoms negalima išpildyti Pildomosios Tarybos nustatytos sąlygos tokių paskolų nariams gavimui, jei kuopa nenori prisiskolinti Centru ir netekti net savo teisių delegatų siuntimui į Seimą. Ištikrųjų keista padėtis susidaro, kuomet kuopos pasilieka skolingomis Centru, jei pažymėtu laiku nariai paskolų Centru negražina. S. L. A. konstitucija aiškiai musako, kad kuopa negali siųsti delegatų Seiman, jei yra prisiskolinusi Centru. Vadinasi, už narių paskolas obliguojamos kuopos net iki tokio laipsnio, kad gali savo teisių organizacijoj netekti.

Iš antros pusės paėmus teikiamas nariams paskolas duoklių užsimokėjimui irgi susidaro netikslumas. Savu laiku viena SLA. veikėja išreiškė „Tėvyneje“ sverką nuomonę, kad šiomis paskolomis skirstomi SLA. nariai į dvi dali su lig teisių gauti pašelpa iš Našlių ir Našlių Fondo. Vieni gauna dovanas, o kitiems teikiamos tik paskolos ir tomis paskolomis net kuopos obliguojamos. Juk SLA. labdaringas fondas įkurtas tuo tikslu, kad suteiktus pagelbą nelaimės prislėgtiems neturintiems nariams. Tai koks čia skirtumas ar narys delei ligos, senatvės ir kitos priežasties negali pragyvenimo užsidirbti, ar delei netekimo darbo tokion pačion padėtin atsiduria? Pagaliau, kuomet teikiamos paskolos mokslieviams šimtais dolerių, tai jokios garantijos iš nieko nereikalaujama, bet kuomet kelis dolerius paskolos suteikia SLA. nariui duoklėms užsimokėti, tai reikalaujama, kad už tą paskolą kuopa atsakyty, jei prisiskolinęs narys tos paskolos Centru negražins.

Neabejojame, kad Pildomoji Taryba vien geriausias norais sulig organizacijos reikalų vaduodamosi minimų paskolų gavimui sąlygas nustatė. Tačiau nustatytų sąlygų netikslumai yra aiškūs ir todėl netenka abejoti, kad Pildomoji Taryba artimiausiam savo suvažiavime šį reikalą persvarstys ir galimas pakaitas padarys. SLA. narių bedarbių padėtis versta verčia dėti visas pastangas nors tiek juos sušelpiti, kad jie galėtų pasiilaikyti gerame stovy organizacijoje. Be to, ir pačios organizacijos ateičiai šis reikalas yra pamatinės svarbos.

Vienok reikia pasakyti, kad S. L. A. 212 kuopa klaidingai supranta savo pareigas sulig sarių palaikymo organizacijoj. Pabaigoje savo pareiškimo kuopa sako: „Jeigu Centru nerupi palaikymas narių organizacijoj, tai kuopai nė tiek nerupi...“ Tokis kuopos pareigų supratimas sulig savo narių gero vės yra pamatiniai klaidingas!

Susivienijimas yra broliška susišėpimo organizacija ir todėl netik kuopoms, bet kiekvienam nariui turi rūpėti suteikimas savo broliams-draugams — organizacijos nariams visokios pagelbos, kuomet juos bent kokia nelaimė ištinka. Reikia atminti, kad didžiausia ir pirmiausia skriauda susidaro nariui, kuomet jis dėl neišgalėjimo savo duoklių užsimokėti priverstas išsibraukti iš organizacijos. Pačiai

organizacijai jokia tuolaikinė skriauda nesudaro — organizacijai net laimi, nes palieka organizacijos izde nario sumokėti pinigai ir atpuola organizacijos atsakomybę prieš apleidžiantį organizaciją narij. Kuomet dedamos pastangos palaikymui narių organizacijoj, tai pirmiausiai daromas geras nariams, o ne Centru ar Pildomajai Tarybai.

Todel kuopos ir nariai privalo laikyti savo privalinga pareiga visais galimais budais gelbėti savo narius bedarbius nors tiek, kad jie galėtų geram stovy pasiilaikyti organizacijoj. Tuo budu bus apsaugoti nariai nuo panešimo medžiaginių nuostolių, kuriuos turėtų išsibraukdami iš Susivienijimo ir bus nariams užtikrinta pašelpa ir pomirtinė atsitikime ligos, nelaimės ar mirties. Pats pamatinis mūsų organizacijos principas uždeda pareigą kiekvienam nariui teikti visokią galimą pagelbą savo draugams, kuomet juos ištinka bent kokia nelaimė. O didesnės nelaimės negali būti, kaip norinčiam dirbti žmogui negalėjimas gauti darbo ir pasekoje to nepakeliamas skurdas ir net iš organizacijų išsibraukimas. Visais galimais budais gelbėjime SLA. narius bedarbius.

ABIPUSE PAMOKA

„Naujienos“ praneša žinią iš Edwardsville, Ill., kad spalio 8 d. čia naujoji angliakasių unija, Progressive Miners of America, pasirašė sutartį su nepriklausomomis kasyklomis ir virš 6,000 angliakasių sugrįžo į darbą. Tuo tarpu iš Taylorville, Ill., žinios skelbia, kad čia streikas užia visu smarkumu ir spalio 13 d. įvyko pustužinis susikirtimų tarpe milicijos ir kasyklas pikituojančių angliakasių. Viename susikirtime nušautas vienas angliakasy. Vadinasi, naujoji unija sutartis su darbdaviais daro atskiro mis apylinkėmis.

Naujoji sutartis nustato 5 dol. į dieną pagrindinę algą, kuria ir senosios unijos, United Mine Workers of America, sutartis buvo paremta, tačiau didelė didžiumą Illinois angliakasių prieš pirmesnę sutartį buvo susireikavę. Bet ir naują uniją angliakasiai susibūrė laimėjo tik tokią pačią užmokestį už savo darbą. Esą geresnių sąlygų prie dabartinių aplinkybių nebuvo galima iškovoti. Bet ir senajai unijai buvo tos pačios aplinkybės ir tas sąlygas angliakasiai jau turėjo ir be pastarojo streiko.

Vadinasi, angliakasiai gavo tik naują uniją senomis uždarbio sąlygomis. Senosios unijos viršininkų per daug agresyvus užsispyrimas ant žut but pravesti naują sutartį sukėlė angliakasiuose nužiurėjimą, kad juos unijos viršininkai pardavė darbdaviams. Bet ir naujoji unija negalėjo geresnių sąlygų pasiekti.

Reikia pasigailėti, kad del senosios unijos viršininkų užsispyrimo prieš angliakasių norą pravesti naują sutartį prieita prie tokios demoralizacijos pačių angliakasių tarpe. Linkėtina, kad pastaruoju gana audringu ir net darbininkų krauju aplaistytu streiku pasimokyty ir angliakasiai, ir unijos viršininkai. Vienos ar kitos pusės perdidelis užsispyrimas yra žalingas patiems darbininkams ir išėina naudon tik jų priešams, darbdaviams.

NAUDINGAS DARBAS

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija spalio 4, 5, 6 ir 7 dienomis, Chicagos Lietuvių Auditoriojoj, minėjo 20 metų sukaktuves nuo šios draugijos įsikurimo. Minėtuoms dienomis gerb. daktarai suruošė sveikatos parodą ir teikė judomais paveikslais ir stereoptikonu iliustruotas paskaitas sveikatos užlaikymo klausimais.

Publika šitą daktarų darbuotę taip nuosiūdžiai įvertino, kad jų

gražiomis pamokomis apie sveikatos užlaikymą naudojosi tukstantinės minios — kiekvieną vakarą į paskaitas susirinkdavo virš pusantro tukstančio publikos. Tai dar vienas aiškus įrodymas, kokį neįkainuojamai naudingą darbą susibūrę ir profesionalę draugiją Amerikos lietuviai daktarai gali atlikti. Galima tik pasigailėti, kad tik vienos Chicagos lietuviai turėjo progos pasinaudoti Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos sukaktuvėmis ir pasimokinti taip svarbių dalykų kiekvieno žmogaus gyvenime, kaip sveikatos užlaikymas. Kaip būtų naudinga, jei visi Amerikos lietuviai daktarai ir dentistai prigulėtų šioje draugijoje ir kiekvienoje apylinkėje sudarytų šios draugijos skyrius. Tokiu atveju ir šių draugijos gyvenime reikšmingų sukaktuvių proga būtų buvę galimybės suruošti sveikatos savaitė visose didesnėse Amerikos lietuvų kolonijose. Ištikrųjų labai gaila, kad kitų kolonijų lietuviai daktarai ir dentistai nepasėkė savo eikagiečių kolegų darbuotę.

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija per savo 20 metų gyvenimą atliko visą eilią gražių ir naudingų darbų. Savu laiku ši draugija leido ir savo organą „Gydytojas“. Linkėtina, kad Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijai pavyktų sutraukti visus Amerikos lietuvius medikus ir dentistus po savo vėliava ir tuo budu išplėsti savo veikimą visose Amerikos lietuvų kolonijose. Gražių ir naudingų darbų Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija atliko šių reikšmingų savo sukaktuvių proga. Linkėtina, kad tokių sveikatos savaitių rengimas virstų kasmetine šios draugijos tradicija.

POLITIKOS PUODE

Besiantinant rinkimams New Yorko piliečiai nerimauja daugiau, negu kitų didmiesčių gyventojai. Apeliacijos teismui išsprendus, kad šiais rinkimais turi būti renkamas ir New Yorko miesto majoras išbaigimui senojo majoro termino, piliečiai nejaukiausiai jaučiasi, nes grumoją pavojus, kad Tammany Hall tigras vėl viešpataus New Yorke. Piliečių nerimas padidėjo po to, kai einantis majoro pareigas p. McKee atsisakė kandidatuoti atskiru sąrašu nuo Tammany Hall mašinos. Mat p. McKee pasirodė esąs tik ištikimas partinės mašinos vergas.

Miestui grumoją artimas bankrotas, jei nebus prisilaikyta didžiausio taupumo. Tammany mašina savo kandidatų į majorus patatė ištikimą tarną O'Brien ir užtikrino New Yorką, kad jis bus išrinktas. Keliomis dienomis pirmo Tammany mašinai tarnaujanti Apkaskaitliavimų Taryba išlupo iš einančio majoro pareigas p. McKee jurisdikcijos biudžeto sudarymą ir pati ruošdama biudžetą su taupumu nesiskaito. Del šių dviejų faktorių New Yorko miesto bondsai biržoje vėl kainoje nupulolė iki senojo laipsnio. Mat užėmus majoro vietą p. McKee ir pradėjus vykinti taupumo planą, tie bondsai buvo žymiai pakilę kainoje.

Akyvaizdoje tokios padėties New Yorko gyventojai pastatyti prieš labai svarbią problemą: kaip neprileisti Tammany tigro miestą valdyti vien politikierių mašinos naudai neatsižvelgiant į jokiais pasėkas? Republikonų partija savo kandidatų majoro vietai išstatė priyturusį toje srity visuomenininką Pounds. Socialistų partijos kandidatų yra adv. Hillquit, kuris irgi yra gabus ir tai vietai tinkamas kandidatas. New Yorko piliečiams nebelieka nieko kito, kaip tik pasirinkti vieną iš pastarųjų kandidatų ir už juos balsuoti, jei nori išvengti Tammany Hall mašinos užmačių, kurios gali labai katastrofinę padėtin nustumti New Yorko gyventojus.

Ar čia ne Aigipto Mumijų Kerštas

Aigipto mumijos keršija. Užkeikimai su smulkenomis išsipildo. Tai patvirtina daug pavyzdžių. Tik archeologas atkasė faraono kapą, prie jo raskas užkeikimas: „Kas sudrums man šventąjį ramybę — tebaudžia mirtimi...“ Ten pat piramydėse įkando archeologui nuodingas voras ir jis mirė. Kitam atsitiko dar nuostabiau. Atradęs jis mumiją, siuntė ją į savo tėvynę Angliją, o pats nuvyko į Nylo pakrantes medžioti. Ten užpuolė jį laukiniai žvėrys ir sudraskė. Draugai jo kaulus palaikėjo ten pat, Nylo krantuose. Išsiliejęs Nylas juo ploną kapą išplovė ir jo liekanų daugiau niekas negalėjo surasti. Kuomet mumiją prisiuntė į Angliją, ten išskaitė pageltusius papirus tokių užkeikimų: „Kas sudrums šventąjį ramybę — žus dykumos mirtimi. Kaulus teisplauja vanduo ir tenelieka jo pėdsakų žemėje“...

Kuo paaiškinti visa tai? Beabejo keistu supuolimu ir kitaišpa neišaiškina. Tiesa, pas mus kiek kitaip. Jeigu mes tikėšime spautai — tai Aigipto mumijos Kaune neranda sau vietos.

Štai Rietave tula ponia ir jos artima draugė davatka D. savo artimiems kalbėjo, kad jei jos neras kunigaikštis Oginskų paslėptų turtų — už trijų metų mirs. Tikrai, praslinkus minėtam laikui ponia M. mirė... o, dar keliems mėnes. praėjus mirė ir D. Keistas supuolimas: abi mirė iš senatvės. Jų viena tuėjo 60 kita 80 metų. Paslėptų turtų legenda tikrai įdomi. Joje yra daug tiesos, bent ten, kur kalbama apie paslėptus turtus.

Kunigaikštis Irinėjus Oginskis buvęs Lietuvos etmonu, kanceljeriu ains vedė Rusų caro Nikolajaus I meilužę kun. Kalinauskaitę. Kartu su dideliu kraičiu gavo ir gyvą kraičių sunų, kurį Kalinauskaitė buvi „gavus“ iš caro. Irinėjus jį priėmė sau už sunų ir pavadijo Bagdonu. 1863 metais buvi savo kalbama, kad kun. Irinėjus Oginskis prisidėjęs prie sukilimo ir paaiškėjo, kad sukilimas nepavyko — jis, spėjama, nusinuodino. Nuo čia ir prasideda paslėptų turtų istorija. Esą Irinėjus savo pinigus ir brangenybes paslėpęs, ju žmona paslėpimo vietą žinojusi, bet mirus Irinėjui niekam nepranešusi, manydama, kad kuo meti nors jos sumai Bagdonui pavyks sėsti į rusų sostą. Ji jam apie paslėptus turtus pasakaus tik prieš savo mirtį. Netrukus Bagdonas pamiso ir mirė neatgavęs sąmonės. Turtai taip ir pasiliko paslėpti.

Prieš karą dvaras buvo saugojamas ir jėiti nebuvo galima. Tik kai dvaras buvo apleistas prasidėjo dvaro, parko kasinėjimas. Kaip tik tuo laiku miršta ponios M. vyras, buvęs kun. Oginskų dvaro valdininkas. Sapne sapnuoja M. savo vyrą, kuris jai pasako ieškoti paslėptų turtų, gi, jei nerasianti po trijų metų mirsianti su savo drauge D.

Paslėptų turtų ieškojimui p. M. sudarė grupę iš davatku, mokinių, valdininkų ir net vienos apylinkėję pažįstamų pora vagišių pateko į tą turtų ieškojimo grupę. Grupę p. M. aprūpindavo įrankiais ir mokėję šiek tiek už darbą, kartu prižadėdama dideles sumas, jeigu bus surasti paslėpti turtai. Nesurandant paslėptų turtų p. M. pradėjo užsiimti įvairiais burtais, varžyti kortomis ir tt. Kai ir šitas nepadėjęs, ji savo išsomis išsūmė vietą asmenį pas Paryžiaus burtininką. Grįžęs iš Paryžiaus jis

pasakė, kad burtininkas tikrai patvirtinęs paslėptų turtų buvimą; jis net nurodęs ir vietą kame kasti. Kartu su žinios asmuo patiekė ir burtininko pasirašytą sąskaitą sumoje 2,000 litų. Suprantama, priešios sumos nepriskaitoma keilinės išlaidos. Pasak jo, Paryžiaus burtininkas yra nuostabus žmogus, gyvenęs septynių augštų name. Jam reikėję ilgai laukti veidrodžių salėje. Paskui jį pervedęs per rausvius, žalius kambarius iki jis atėjęs pas burtininką į salę, kur sienos buvę papuoštos žmonių griaučiais, o lubose mėlyname fone skraidantis varnas su lavono gabalais snapuose. Jis išbuvęs pas burtininką iš viso 3 val.; iš „gyvenimo knygos“ jis pasakęs jam kiek metų, koks budas ir parodęs jam net jo paties fotografiją. Suprantama, apie visokias apgavystes, hipnosą, nei jam, nei

Prieinamas Pinigų Taupymo Budas

Jungtinių Valstijų Taupymo ir Statybai Skolinimo Draugijų Suvažiavimui Praėjus.

Rugsėjo 1 ir 3 dd., 1932 m., buvo 40-tas metinis Jungtinių Amerikos Valstijų taupymo ir statybai skolinimo draugijų sąjungos suvažiavimas (konvencija) Franch Lick, Indiana. Minėtas suvažiavimas buvo labai skaitlingas ir savo nuveiktais darbais gausingas.

Kadangi Amerikos Jungtinėse Valstijose gyvenantieji lietuviai aktyviai dalyvauja taupymo ir statybai skolinimo draugijose (angliškai vadinamos: Building and Loan Associations) ir kadangi net grynai lietuviškų šios rusies draugijų Amerikos lietuviai turi, rodosi apie 35 su apie \$15,000,000.00 kapitalo, tai šiuo savo raštu ir noriu supažindinti lietuvių visuomenę kas ištikrųjų yra taupymo ir statybai skolinimo draugijos.

Taupymo ir statybai skolinimo draugijos (Building and Loan Ass'ns) yra eilinių darbininkų bankai. Šios draugijos darbininkų suorganizuotos ir vedamos kooperacijos pagrindu. Tikslas draugijos yra taupyti ir iš bendrų sutauptų savo nariams skolinti ir tuo jiems pagelbėti įsigyti gyvenamuosius namus, arba kitą nekilnojimą turtą ir dalytis pelnu tarp savo narių.

Taupymo ir statybai skolinimo draugijos yra pradėtos dar prieš Kristaus laikus, Kinijoje tai Vėliaus, aštuoniolikto amšimtymety, prasidėjo Anglijoje ir šimtas metų atgal persikėlė į Amerikos Jungtines Valstijas.

Dabar taupymo ir statybai skolinimo draugija Amerikos Jungtinėse Valstijose turi 11,442 savo skyrių su 11,338,700 narių. Kapitalas yra \$8,414,375,605.00. Didele didžiumą narių sudaro eiliniai darbo žmonės. Darbininkams prklausyti į šią draugiją yra patogū delto, kad taupomus pinigus gali mokėti savitainiais ir mėnesiniais mokesčiais, va knrais ir po darbo valandų, susikalbant savo gimtąja kalba. Paprastai yra taip, kad lietuviai turi savo taupymo ir statybai skolinimo draugijas, vokiečiai savo, žydai savo ir tt.

Nariais gali būti visi norintai ir galinti mokėti (taupyti) nuo 25 centų ir daugiau savaimi tėje arba nuo vieno dolerio ir daugiau mėnesyje, per 10 metų ar ilgesniam laikui (tas priklausau nuo to, kiek draugija

p. M. neatėjo į galvą. Aišku, „stebuklingam“ burtininkui patikėta, bet paslėpti Oginskų turtai nebuvo surasti.

Tokių paslėptų Oginskų turtų ieškojotų atsirasdavo ir daugiau. Budavo, kad vieni kitus net apšaudė iš revolverių. Tokių šuvių miestelėnai yra nekartą girdėję dvaro parke nakties metu.

Poniai M. mirus ir iširus jos grupei kasinėjimai nesibaigia. Po nakties, dvaro parke, ypač prie ten pat esančių kun. Oginskų kapinių, randama išraustų duobių, iškastų augalų, išrautų medžių. Kiek stipriai tikima šiai legendai matyti kad ir šito pavyzdžio: kai buvo parduoti Oginskų rumai už 10,000 litų, tai daugelis manė, kad likusieji pirkę tik todėl, kad manė atrasti paslėptus turtus. Kitaišpa šiuos rumus pirkti būtų neapsimokėję, nes šių rumų sugrovimas atsiėjęs tiek pat ir todėl išrinkti ši suma iš senų atrupėjusių plytų — buvę per daug rizikinga.

A. Putrimentas.

uždirba — pelno). Kuomet su mokėta suma ir priaugęs pelnas sudaro du šimtu dolerių už kiekvieną mokamą dolerį mėnesiui per 10 metų ar ilgiau, tai tuomet pilna suma išmokama nariui.

Reikalui esant narys visus savo įmokėtus pinigus su atitinkamu pelnu gali atsimiti iš draugijos byvę koku laiku. Kuomet narys pasizadėtas mokėti pinigus nesumoka reikalingu laiku draugijai, tai turi mokėti nustatytą pabaudą. Tas narius paragina visuomet mokėti užsirašytą sumą nustatytu laiku. Kuomet narys atsima iš draugijos baigtus mokėti savo šėrus, du šimtu dolerių ar daugiau, tai tokius pinigus gali pasidėti į tą pačią draugiją už 5—6% neribotam laikui. Arba atsimegš tokius pinigus gali pasidėti į bankus arba pirkt sau reikalingus daiktus.

Atskirų valstijų valdžia per bankų ir apdraudimo departamentus išduoda taupymo ir statybai skolinimo draugijos leidimus darymui biznio ir šitų draugijų veikimą stipriai prižiūri — kontroliuoja. Kiekvienos atskiros taupymo ir statybai skolinimo draugijos nariai iširenka 12 ar daugiau narių į direktoriatą padalinant tarnybos laiką į tris grupes: pirmajai grupei tarnybos laikas išsibaigia po vienerių metų, antrajai po dviejų ir trečiajai grupei po trijų metų.

Vėliaus kiekvienais metais savo metiniame susirinkime, perrenka iš visų savo narių tarnauti trejiems metams po tris direktorius, taip kad naujų į valdybą narių negali jėti daugiau, kaip viena trečioji dalis visų direktoriato narių. Toks direktoriatas savo metiniame posėdyje iš savo narių tarpo išsirenka valdybą biznio vedimui, reikalingų darbų atlikimui ir revizijos komisiją, kuri yra atsakominga už savo darbuotę prieš direktoriatą ir valstijos valdžią. Visi 12 (ar daugiau) direktorių rūpinasi, kad visus gautus iš narių pinigus saugiai paskolinus kitiems savo nariams, kurie nori pirkti nejudomas nuovavybes, daugiausiai gyvenamuosius namus. Tokios paskolos yra garantuojamos nejudomuoju turtu, namais, paprastai dvigubai vertesniais už gautą paskolą. Draugija duodama paskolas nenustato atmokėjimo terminą, o mokama tik po tam tikrą sumą į mėnesį iki paskola buna išmokėta.

A. S. Trečiokas.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sek pasaulio grūdus
Ir dirvos nepelėk! Tuomet, kada jausi,
Kaip kusi tava sielą, dvasią jau susūdus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė plausi.

Kol dega krosninį šventą ugnis toli,
Kur trankis prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinai stoji,
O dirbt, idant neitų ugnis ta ant nieko!
Dr. V. KUDIRKA.

Apie Susivienijimą

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje šiandien yra didžiausia lietuvių organizacija visame lietuvių pasauly, nes jis turi daugiausia narių ir pinigų. Šios organizacijos tikslai yra irgi kilnūs ir gražūs: suburti į vieną draugiją visus Amerikos lietuvius, neatsižvelgiant į jų politiškus ir tikiybinius įsitikinimus; šelpiti tuos savo narius laike ligos ir nelaimės; mokėti pomirtines pasimirusių narių šeimoms ir giminėms; skleisti lietuvių kultūrinį darbą ir t. t. ir t. t. Kadangi SLA turi tokius kilnius tikslus, todėl į šią organizaciją daug lietuvių prisirašė ir dar vis rašosi, todėl tai SLA sekasi — jis auga, bujoja ir savo užsibrėžtus tikslus gyvenimui tinkamai vykina.

Be suaugusių lietuvių prie Susivienijimo priklausoma nemaža ir lietuvių jaunuolių, kuriems čia irgi yra gera ir prižiūrima. Jaunuoliai čia turi savas kuopas, kuriose veikia sulig savo geriausio supratimo, nenutolstant nuo SLA įstatų. Tose kuopose jaunimas įsisteigia sporto jautus: vasarą besibėgė, žiemą — basketbolis ir kt. Taipgi jaunimas rengia visokius parengimus: balsus, koncertus, vaidinimo vakarus, vakarienes ir t. t. Ties parengimai, dažniausia, buna gražūs, kultūringi ir tais parengimais netik pats jaunimas patenkintas, bet ir suaugusieji lietuviai jais džiugauja. Senesniems lietuviams ypač smagu, nes prie SLA priklausančių jaunuolių auklėjasi gerai lietuviais, dorais mūsų ateinančios gentkartės šunais ir dukterimis ir, svarbiausia, rengiasi ateity buti gerais mūsų organizacijos ir lietuvių viešojo gyvenimo darbuotojais.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje nėra bent keno privatė nuosavybė, tai yra visų Amerikos lietuvių organizacija, nes tie visi lietuviai ją organizavo, augino ir iki dabartinės augtumos išauklėjo. Bet tie lietuviai (senesnieji) jau pradeda nusenti: dauguma kurie dirbo del SLA, dabar, del senatvės, tų darbų jau negali atlikti. Todėl Sus-mui reikia jaunų jėgų, kurios netolimoje ateity galėtų susivienijimą palaikyti ir jo kilnius tikslus gyvenime vikdinti. Tos jaunos jėgos kaip tik ir yra mūsų jaunimas. Na, o kada jaunimas dirbs Susivienijimui — ateity šita organizacija jaunimui ir pasiliks. Jaunimas visa ką turės padaryti, tai palaikyti tuos Susivienijimo idealus, del kurių jis buvo suorganizuotas.

Todėl, tai žinodamas, jaunimas turėtų dar daugiau susivienijimu susidomėti ir jame daugiau dirbti. Visų svarbiausia gi, tai kad kodaugiau jaunimo į Susivienijimą pritraukti. O kai jaunimo daugiau bus — ši organizacija dar lidesnius ir svarbesnius darbus del savo narių ir bendrai lietuvių galės atlikti. Susivienijimas gi dar didesne organizacija išaugs ir savo broliams-lietuviams dar geriau pasitarnauti galės.

Tie jaunuoliai, kurie prie SLA jau priklausau — jo tikslus gerai žino. Bet daugelis Amerikos lietuvių jaunimo apie SLA arba visai nieko nežino, arba visai mažai. Todėl priklausantiųjų prie SLA jaunuolių pareiga tiems savo broliukams ir sesutėms kodaugiausia apie SLA aiškinti ir juos į SLA prirašyti. Jaunuoliai, prie kožnos progos ir kiekviename atsitikime skleiskite SLA evangeliją, kalbinkite į šią didžiulę lietuvių organizaciją naujus narius-jaunuolius. Auginkime Susivienijimą į dar didesnę organizaciją, kur mes, visi lietuviai geriausia prieglaudą ligoje, visokiose nelaimėse ir kultūrinuose darbuose galime rasti ir kitiems tai suteikti.

Filosofas.

UZIA MIŠKAS...

Užia, šlama žalias miškas,
Viesulo užgautas.
Griuna medis vienas, kitas,
Iš šaknų išrautas.

Neradok, neverk, žalias,
Pereis šiaurės vėjas,
Bus saulelė, ir stovėsi
Ramus, kaip stovėjęs.

Kęstučio Laidotuvės

Mums iš Lietuvos istorijos yra žinoma, kad Kęstutis ir jo sunus Vytautas buvo Jogailos suimti ir pasodinti Krėvės pilies požemius. Vytautui — sekė pabėgti, bet jo tėvą, Jogailai įsakius, pasmaugė. Gandas apie Lietuvos gynėjo mirtį greitai aplėkė Lietuvą. Žmonės norėjo Jogailai už kunigaikščio mirtį atkeršyti. Bet Jogaila, norėdamas paslėpti savo begėdišką darbą, su-uošė Kęstučio laidotuves.

Kęstučio kunas buvo atneštas Vilniui. Priešaky ejo kerčijos, balsiai raudodamos. Už jų, iš eilės pasimainydami, vergai gražiose neštuvuose nešė kūną. Toliau sekė trimintinkai ir muzikantai. Nuo smarkaus bugnų mušimo skambėjo apylinkės girios. Artinantis į Vilnių, kunigaikštį lydėjo tukstantinės mimos, kurios vis labiau aidėjo. Atnešus kunikaisčio kuną Vilniun, ten jis buvo pirty gražiai numazgotas ir apvilktas.

Tuo tarpu viename slėny prie Nerio buvo ruošiamas lauzas. Daugybė žmonių iš artimo miško nešiojo storus sausius medžius ir krovė į vieną vietą. Kaip matant buvo sušėta didžiulė medžių kruva ir paruoštas lauzas. Atnešė dabar prie lauzo kunigaikštį. Kartu su juo atvedė ir arkli, kuriuo įdavo karan su kryžuočiais. Atėjo ir ištikimas jo tarnas, kuris visą savo amžių jam tarnavo. Ir dabar jis nenorėjo su savo kunigaikščiu skirtis: buvo pasirijęs tarnauti jam ir aname pasauly. Atvedė šunis ir sakalus, su kuriais medžiavo. Pririšus visus jo draugus ant lauzo, užnešė kunigaikštį ir pasodino jį ant arklio. Didingai tada atodė kunigaikštis. Ant galvos kepurė su gražia plunksna, visas šarvais apsiginklavęs, rankoje laikė kardą, kuriuo neseniai dar kapojo priešus. Atrodė, kad jis tuojau suriks visiems savo kareiviams ir šoks, kaip liutas, į kovą su priešais.

Sugaudė trimitai ir iš Perkuno stovyklos išėjo daug baltai apsirėngusių kunigų. Paskui juos ejo kriviai, baltai apsilvilkę, ant galvų su aržuolo vainikais. Tarp jų buvo vyriausias kunigas krivių krivaitis. Jis ejo lėtu žingsniu, vienoj rankoj turėjo ilgą lazda, kitoje uždegta švyturį. Kai eisena prisartiino prie lauzo, krivių krivaitis papasakojė miniai kunigaikščio gyvenimą ir jo nuopelnus. Baigęs kalbėti, iš keturių lauzo šonų padegė sausius medžius. Pasirodė liepsna, iš pradžių mažutė, paskui kas kartas didesnė, apimdama kunigaikštį. Pasigirdo arklio žvingimas ir šunų staugimas. Minia, žiūrėdama į degantį lauzą, verkė, amžinai atsiveikindama su savo mylimuoju vadu.

Greitai sudėgė lauzas, liko tik pelėnai. Tada lietuviai tuos pelenus, supylė į indą ir pakasė. Apie tą slėnį yra daug kalnų ir manoma, kad po vienu iš jų esą pakasti Kęstučio pelenai. V. M.

LIAUDIES DAINA.

Vai nesakysiu,
Vai nekalbėsiu,
Kodel liudna širdelė,
Kam rieda asarėlės?

Vai aš išeisiu
Į lygų lauką,
Kur žydi žolynėliai,
Kur čiuaba pankštūžėliai.

Aš prisiskinsiu
Laukų gėlių
Ir pinsiu vainikėlį
Iš laukų žolynėlių.

O kai nupinsiu
Aš vainikėlį,
Nešiu jį ant kaimelio,
Ant bernelio kapelio.

Vai ir papuošiu
Aš jo kapelį
Ir, puolus ant kapelio,
Pasiskysiu vargelj...

SLA JAUNUOLIŲ DARBUOTE

RICHMOND HILL, L. I. N. Y.

SLA 372 Jaunuolių Kuopos Parengimas.
SLA 372 jaunuolių kuopą rengia jaunų vakarą. Parengimas įvyks sekmadienį, spalio 23 d., Lietuvių Pileičių Klubo Svetainėje, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia 4 val. popiet. Bus suvaidinta vieno veiksmo juoka.

žaislė, išpildyta koncertinė dalis ir po to — šokiai. Kadangi šioje kuopoje yra pusėtinai burelis jaunuolių prityrusių scenos darbuotojų, tai apie programą išpildymą nėra nė kalbos: jis bus atliktas kogeriausiai. Programo pildyme dalyvaus išimtinai čia gimę jaunuoliai, SLA nariai. Todėl patartina visiems lietuviams, ypač SLA nariams, į šį parengimą skaitlingai atsilankyti, o vaidinimu, dainomis ir išpildytai muzikos kuriniais visi busite patenkinti.

Bukite patys, pakvieskite ir kitus — savo pažįstamus, draugus ir gimines — atsilankyti. Aš Busiu.

Mažamečių Kampelis

Tėve, pasakaityk šias pasakėles savo vaikeliams

NESUSIPRATIMAS.

Kaziukas buvo ramus vaikas, ne peštukas, tik del mažmožio kokio imdavo ir supykdamo. Kazin kas jam patarė:

— Kai kas kokį nesmagų žodį pasakys — tuojau imk palengva skaityti vienas, du, trys ligi dešimties — piktumas tuojau atslugs.

Kartą Kaziukas su Viktuku atsi-nešė iš sodo dvidešimtis obuolių ir pasidalijo lygiomis. Viktukas savo septynis pastatė su pintinėle ant lango, o tris pasidėjo ant stalo ir kepure užvožė — kai eis pas artoją, kad neužmirštų pasiimti. Ir išbėgo iš pirkios.

Sugrįžęs, pasižiūrėjo į pintinėlę, suskaitė obuolius ir sako:

— Kam, Kaziuk, paėmei mano tris obuolius?

— Kam aš imsiu, kad savo turį,— ramiai atsakė Kaziukas.

— Kam dar ginesį paėmęs! — pakartojo Viktukas.

Kaziukas pašoko iš vietos, užkaito; bet atsiminė patarimą ir ėmė balsiai skaityti: vienas, du, trys, keturi, penki, šeši, septyni, aštuoni, devyni, dešimtis.

— Ar jau ir skaityti nemoki, ar nematai, kad tik septyni? Man galvos neapsuks!

Kaziukas vėl suskaitė ligi dešimties.

Viktukas iš piktumo griebė kepurę ir eis sau laukan — ką su tokiu kalbėsi. Iš po kepurės nusirito ant grindų trys obuoliai. Viktukas atsiminė, kad juos buvo po kepure padėjęs, ir šoko brolių apsiprašyti, kad būreikalo buvo užsipojęs.

Kaziukas pasisakė, kam jis skaitė ligi dešimties.

— O aš maniau, kad tu obuolius pintinėlėje skaitėi, — pasiteisino Viktukas.

Pr. Mašiotas.

MUSĖ IR MULAS.

Musė atsitupė ant vežimo, kurį traukė mulas ir tarė jį:

— Ei tu, tinginy! Eik greičiau, nes kitaip — aš tau įgelsiu!

Mulas nei kiek neišsigando. Kryptelėjo vieną ausį ir pasakė:

— Vežime sėdi mano ponas. Jis laiko vadžias ir, kada reikia, suduoda man botagu. Aš tiktai jo klausau, o tu verčiau nutilk, nes vis viena aš tavęs nepašau. Aš pats žinau, kada man reikia skubėti, o kada ne.

Nesikišk į ne savo reikalą.

DU MAISU.

Kožnas žmogus nešiojasi su savim du maišus — vieną priešaky, o kitą — užpakaly ir abu yra pilni nuodėmių. Į tą maišą, kuris priešaky, jis sudeda kitų žmonių nuodėmes, o į tą, kuris užpakaly — susideda savo nuodėmes. Todėl tai taip yra, kad žmogus niekad nes nemato savo nelabų darbų, o visados mato kitų žmonių nusidėjimus.

Kas nebrangina tėvynės,
Tas nevertas savo vardo;
Bočių kalbą kas pamynė,
Dings, kaip išgama, be skardo.
L. Mažiukas.

JUOKAS.

Jonukas: — Mama, aš dabar žinau, kodel viščiukai išrieda iš kiaušinių.
Mama: — Na, kodel?
Jonukas: — Jie bijo, kad nebutų išvirtai su lukštu, taigi ir skuba išriedėti...

PATARLES.

Nebuk giriamas, bet girtinas.
Nebuk perdragus — akis išdegsi, nebuk perlėtas — dalies neteksi.
Nebuk persaldus — visi laizys.
Nebuk saldus, nebuk kartus: saldų nurys, kartų išspiaus.

MISLĖ.

Kadel vejamas žmogus atsižiuri atgal?

Tarptautinio Įsiskolinimo Našta

Tuzinas Valstybių Nebeįmoka Skolų.

Arti tuzino valstybių vien pastarųjų mėnesių laiku buvo priverstos pačios save pasiskelbti neišgalingos mokėti procentų už savo užsienių skolas. Austrija, Bulgarija, Brazilija, Bolivija, Čili, Graikija, Vengrija ir taip būtų galima tęsti ilgą valstybių sąrašą, kurios „laikiniai“ sustabdė procentų mokėjimą už savo užsienių skolas. O kas gali pasakyti, kiek dar naujų vardų teks į tą sąrašą įtraukti?

Tai įsidėmėtinas sąrašas. Išreiškiant aritmetiniais skaičiais, tai reiškia, kad daugiau kaip 200 milijonų anglų svarų vien procentų „užsalo“ ir kad apie 600 milijonų anglų svarų skolų suma atsidurę pavojų. O tie skaičiai greitai laiku gali dar žymiai pašokti.

Karo Skolų Suregulavimo Nėgana.

Milžiniškas tarptautinis įsiskolinimas smaugia didžiulį pasaulio valstybių. Šiuo finansinio krizio metu bene skaudžiausia vieta (apie kurią daugiausia kalbama ir rašoma) yra karo skolos ir reparacijos, bet kiekvienas darytų didelę klaidą manydamas, kad jei pasisektų tinkamai išspręsti karo skolų ir reparacijų klausimą, pasaulio ekonominis gyvenimas vėl tvarkingai funkcionuotų. Jei Vokietija nepajėgia mokėti milžiniškas politinio pobūdžio skolas (reparacijas), tai lygiai taip pat Brazilija, Čili ar Vengrija nepajėgia mokėti savo komercinių skolų. Todėl tenka turėti galvoj bendrai tarptautinį įsiskolinimą ir nepakeliamą procentų naštą už tas skolas.

Kodel tie procentai negali būti sumokėti? Kokių būdu ir kodel milžiniškos tarptautinės skolos buvo užtrauktos? Kodel jų egzistavimas smarkiai prisidėjo prie ekonominio krizio pašalinimo?

Negalima Sykiu Pirkti ir Skolas Mokėti.

Atsakymas į paskutinįjį klausimą yra gana aiškus ir paprastas. Kiekviena šalis, kuri priversta mokėti didesnes sumas vien procentų už savo užsienių skolas, negali tuo pačiu laiku mokėti ir procentus ir pirkti prekes iš užsienių. Tokia valstybė norėdama savo pinigines prievoles tinkamai atlikti turi savo importą kiek galima varžyti ir forsuoti eksportą. Ir kada daugelis kraštų yra priversti vesti tokią užsienio prekybos politiką, suprantama, kad pasaulinė prekyba turi merdėti ir smukti žemyn. Vienas pavyzdys bus pakankamas šiai tiesai iliustruoti. Tai Bolivija, kuri pereitais metais 72,7% visų šalies pajamų turėjo pavartoti tikslu mokėti savo skolas, ir tai tokių pajamų, kurios daugiausia gaunamos iš alavo eksporto — prekės, kurios tarptautinė kaina yra labai nepastovi. Tokiu būdu suvartojant 72,7% pajamų, ką Bolivija galėjo pirkti iš kitų kraštų? Arba ji turi bankrutuoti (ką ir padarė), arba savo šalies gyventojus priversti prie tikro badavimo.

Valstybės Skolinosi be Atodairų.

Klausimas, kodel tokios milžiniškos skolos buvo užtrauktos, vedą prie dabartinės ekonominės sistemos pagrindinio defekto? Daugely atsitiekimų jos buvo skolinamos ir skolintos paprastai todėl, kad tai rodėsi duosiančios didelius pelnus (ypač tiems kurie skolino), visiškai arba mažai galvojančių, ar tai buvo sveikas ir produktiviems tikslams skolinamasis. Kokių milžinišku mastu buvo tokios skolos užtraukiamos, gali įtikinti ir sekantis keletas pavyzdžių. Tarp 1924 ir 1929 metų Anglija ir Jungt. Amerikos Valstybės paskolino užsieniems apie 600,000,000 svarų. Tuo pačiu laiku Pietų Amerikos šalys pasiskolino 320,000,000 svarų iš Jungt. Amerikos Valstijų ir 100,000,000 svarų iš Anglijos. Australija užsieniuose pasiskolino apie 200 milijonų svarų. Vokietija taip pat milžiniškas skolas užtraukė užsieniuose ir tai daugiausia 1927—28 metais, tik prieš prasidedant pasauliniam krizui.

Vėliau Skolinosi Nušimčiams Mokėti.

Tokie skolininkai žinojo arba bent turėjo žinoti, kad beveik viešintėlis budas sumokėti procentus už tokias skolas buvo tik naujas paskolos užtrauktai. Kada pasaulio ekonominis gyvenimas dar neįtė jokie krizio, tokios valstybės nesutikdavo didelių sunkenybių naujas paskolas užtraukiant. Prieš prasidediant ekonominiam krizui, debitorės šalys netik nesutikdavo didesnių sunkenybių užtraukiant naujas paskolas, bet tarptautinio pobūdžio bankai, kurie už gerus komisius pravedavo tokias paskolas, faktinai net įspirodavo tai daryti.

Lengvos Paskolos Betiksliai Naudojamos.

Paskolos budavo užtraukiamos įvairiausiems tikslams, kartais tikrai fantastinio pobūdžio tikslams. Neseniai atspausdinto tarptautinių finansų žinovo Sir Arthuro Salter knygoj „Recovery“ (London, 1932) galima rasti tikrai įdomių pavyzdžių. Brazilijai būvę paskolinta pinigų nugriauti vienam kaimeliui, kur kaštavę apie 3—4 milijonus svarų. Apie 5 mil. svarų

nuėję elektrifikuoti centralinius Brazilijos geležinkelius, kurie nebuvo elektrifikuoti ir kiti 4 mil. svarų ar panaši suma tam tikrai vandens teikimo sistemai, kuri vėliau buvo pakeista visai priešinga sistema. Kolumbija gavusi iš užsienių tarp 1924 ir 1928 met. apie 30 milijonų svarų tiesti geležinkeliumi, kuris turėjo sujungti du slėnius, atskirtus apie 9,000 pėdų augščio kalnais, nors nebuvo jokio komercinio išskaičiavimo tokį geležinkelį tiesti, nes abu du slėniai turėję nuosavus išėjimus į jūrą.

Prekėms Puolant Skolos Auga.

Neilgai teko laukti to, kas ir turėjo atsitikti: anksčiau ar vėliau kreditorės valstybės turėjo sustoti skolinusiu tokiu tempu. Tas laikas Anglijai atėjo tada, kada pasirodė, jog jos mokamasis balansas jau nebeduoda didelių išteklių, kurie būtų galima vėl išskolinti užsieniems ir Jungt. Amerikos Valstijoms, kada Wall Street spekuliacijos karštingė Amerikos investoriais rodė didesnes pelno galimybes spekuliuojant savo krašto vertybiniams popieriais, negu skolinant užsieniems (perkant užsienių vertybės popierius).

Tuo tarpu daugumai debitorių valstybių negalėjimas užtraukti naujų paskolų reikė ir negalėjimą mokėti savo senų skolų. Padėtis pasidarė ypač aštri dar ir todėl, kad del didelio tarptautinių prekių kainų nukritimo skolų našta, išreikšta prekėmis, padidėjo daugiau kaip 40%. Iš vienos pusės kovojant su negalėjimu užtraukti naujų paskolų ir, iš antros pusės, su vis didėjančiu procentu (prekių kainoms krintant) savo tautos pajamų, kurios turi eiti esamoms skoloms atlyginti, kas stebėtina, kad bankrutuojančių valstybių skaičius kas kart vis didėja. Savo keliu kiekvienos valstybės nepajėgimas pildyti savo tarptautinius komercinius pasizadėjimus, dar labiau naikino visokį tarptautinį pasitikėjimą.

Viltis Išimokėti Skolas Dingo.

Tai yra buklė, kurioje pasaulis dabartiniu metu yra atsiduręs. Pasaulinė perkamoji galia yra nežmoniškai sumažėjusi. Debitorės šalys, spaudžiamos sunkios procentų naštos, priverstos savo importą kiek galima varžyti, o daugelis iš jų, kaip jau buvo pradžioj minėta, nepajėgia ir procentų už savo užsienių skolas mokėti.

Daugelis kraštų šiandien yra bankroto akvivaizdoj tikrąja to žodžio prasme. Jos nepajėgia savo tarptautinių skolų mokėti ir vargu ar kada nors ir bepajėgs. Jų pastangos tai daryti dar labiau didina pasaulinę depresiją. Ir vargu ar yra kitas išeities budas, kaip tik sumažinant tą skolų naštą. Karo skolų ir reparacijų naštos sumažinimas neatneš didesnės naudos, jei kartu nebus paliesta ir komercinių skolų bei už jas procentų našta. Tas, kuris turi mokėti didžiausias sumas vien procentų, negali pirkti prekių, o perkamosios galios padidinimas yra vienas svarbiausių dalykų kovojant su dabartiniu ekonominiu kriziu. Dz. B.

KAINOS DAUGIAU NEBEKRISIANČIOS.

Vienas vokiečių laikraštis rašo, kad pirmame šių metų pusmety kainų kritimas darėsi vis lėtesnis. Šių metų pirmame pusmety kainos J. Amerikos Valstijose nukrito apie 8%, Anglijoje apie 8%, Italijoje apie 5%, Vokietijoje apie 4%, Francijoje apie 3%.

Nuo liepos mėn. kainos pradėjo kiek taisyti. Atrodo lyg, kad kainų kritimas eina prie galo. To svarbiausia priežastimi esą aukso judėjimas ir aukso gamyba.

Nuo 1929 m. aukso gamyba smarkiai pakilo, specialistai tvirtina, kad 1932 m. aukso gamyba pasiekė arba net ir pralenkė 1913 m. aukso gamybą. Didėjant aukso gamybai, mažėja kitų prekių gamyba. Didėjanti aukso gamyba savo keliu veda prie kitų prekių kainų pakilimo. Nes juo daugiau aukso juo daugiau pinigų, juo brangesnės darosi prekės.

Bet šiais laikais dar ir iš kitos pusės galima laukti kainų pasitaismo — tai butent sąryšy su aukso judėjimu. Ir čia galima laukti padėties pasitaismo. Kai Francija staiga išreikalavo iš užsienių savo aktyvus ir kada tie aktyvai turėjo būti iškeisti į auksą, tai tada aukso vertė, palyginus su kitų prekių verte, pakilo. Delto turėjo kristi kainos.

Bet dabar aukso suplaukimas į Franciją sustojo ir todėl galima manyti, kad nuo aukso pareimantis spaudimas į kainas taip pat laisias — ar bent gerokai sumažės. Taip pat nereikėtų užmiršti, kad Francija dabar ir nebegali taip lengvai savo aktyvų iš užsienio ištraukti. Iš vienos pusės ji nebegaus reparacijų, o iš kitos pusės čia atsiliepa daugely kraštų praktikuojamas devizų suvaržymas. Iš viso to galima esą daryti išvadą kad aukso spaudimas į kainas turi praėti ir kainos gali pradėti taisyti. (M. L.)

S. L. A. REIKALAI

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTES

PHILADELPHIA, PA.

Nespėjus apmirsti įgytų įspūdių, gautų „Vilniaus Vadavimo“ piknike, rugsėjo 1 d., 1932 m., „Vytauto Parke“, kaip vėl veikiančioji S. L. A. 135 kuopa sumanė parengti kitą išeišę prakilnų pokilį. Dabar jau, vietoj pikniko laukuose, Lietuvių Muzikalėj Svetainėj rengia didelį bankietą. Šis iškilmingas pokilis yra rengiamas paminėjimui „Pirmo Lietuvių Skridimo per Atlantiką, New York—Kamas, 1932“; atsišub lapkričio (Nov.) 24 d., 1932, (Thanksgiving Day), kurio pėno dalis bus skiriama viršminėtam tikslui.

Bankieto rengimo komisija spalio 10 d., 1932, turėjo pirmą susirinkimą, kuriame aptarė energingai pasidarbuoti, kad kalbamąjį pokilį padaryti tolygias svarbos ir įspūdingumo, kaip kad turėjome „Vilniaus Vadavimo“ pikniką. Nutarta sudaryti geriausį tam vakarui programą iš gerų kalbėtojų, dainų, muzikos ir šokių. Atsižiūrint į piniginį ir sunkių laikų padėtį, nutarta įžangos bilietus parduoti po \$1.00, už kurį dalyvis ar dalyvė bankiete gaus skaniai pagamintą „Turkey Dinner“, pasidėti drapanas, išgirsti gražų programą ir galop po viso to, iki valiai prisisokti.

Todel šiuo pranešimu maloniai kviečiame philadelphiečius lietuvius ir kitų artimų miestų musų vientaučius, kuriems apeina gvyiausi lietuvių reikalai netik čionai, bet ir tėvyne, Lietuvoje, pasirengti dalyvauti musų šaunioj vakarienej ir prakiln:ame pokily.

Bankieto bilietus galite gauti išanksto pas sekamus S. L. A. 135 kuopos narius: A. Garlauskas, 2662 E. Allegheny Ave.; J. Ivanauskas, 3585 Salmon Street; J. V. Grinius, 3120 Richmond Street; Kaz. Slivinas, 224 Greenwich St.; Z. Jankauskas, 538 N. 12-th Street; A. Vaivada, 4774 Richmond Street, ir pas salės gaspadorių, Liet. Muzikalės Svetainės, Tilton St. ir Allegheny Ave. Vietas bankiete užsisakyti prašome nevēliaus kaip lapkr. (Nov.) 21 d., 1932. Pokilis prasidės „Thanksgiving Day“ kaip 4 val. po pietų.

SLA. 135 Kp. Bankieto Rengimo K-tas,
Z. Jankauskas, rašt.

DETROIT, MICH.

Neduokime Nariams Išsibraukti. SLA. 352 Kp. Pasiūlymas S. L. A. Pildomajai Tarybai.

SLA. 352 kp. susirinkime, laikytame spalio 2 d., Lietuvių Svetainėje, Detroit, Mich., tapo pakeltas klausimas kaip geriausiai pagelbėti nariams bedarbiams, kurie dėl negalėjimo užsimokėti mėnesines duokles braukiasi lauk iš Susivienijimo. Po ilgo apkalbėjimo, nutarta pasiūlyti S. L. A. Pildomajai Tarybai sekančią propanaciją: SLA. Pildomoji Taryba, neatsižvelgiant į nieką, turi paskirti didesnę sumą pinigų, negu ligi šiolei buvo paskyrus \$5,000.00. Tos sumos turi būti imamos iš Našių ir Našlaidžių Fondo arba iš Lėšų Fondo. Tokias paskolas nariams skolinti tiesioginiai, jeigu kuopos pripažins reikalingu, bet kuopa neturi būti atsakominga jei narys išsibrauks neatsilygijame. Mes šį reikalą motyvuojame tuo: daleiskime jeigu toks narys, kuris turės paskolą iš Susivienijimo sirgs, tai skola bus galima atsiskaityti iš jo pašel-

pos, jeigu jis mirs — tai iš jo pomirtinės, o jei narys išsibrauks iš Susivienijimo, tai visgi skolinti pinigai pasiliks Susivienijime ir Susivienijimui nebus didelės skriaudos.

Viešas Paklausimas S. L. A. Pildomajai Tarybai.

SLA. 352 kp. augščiaū minėtame susirinkime buvo pakeltas Dr. F. Matulaičio paskolos reikalas ir po apkalbėjimo paaiškėjo, kad Dr. F. Matulaitis yra pasiskolinęs iš Susivienijimo \$6,000.00 ant namo, kuris randasi po numeriu 322 Holbrook Ave., Detroit, Mich. ir kad daktaras sutarty pasizadėjo atmokėti po tris šimtus sumos ir nuosimčius kasmet, bet iš Finansų Komisijos raporto sužinojome, kad jis nėra sumos atmokėjęs nė vieno dolerio ir dar nėra apmokėjęs nuosimčių suvirš penkių šimtų dolerių. Dabar Dr. F. Matulaitis yra apleidęs Detroitą ir namą išrandavojęs kitam asmeniui; taigi daktaras rendas kaliktuoją, bet paskolos nemoka. Ir, kadangi Finansų Komisija savo raporte patarė S. L. A. Pildomajai Tarybai, kad ji turėtų atsižvelgti į kitas paskolas sutvarkyti perimant nuosavybes Susivienijimo žinion, bet kad kas būtų daryta mums ligi šiolei nėra girdėta, todėl klausiamo S. L. A. Pildomajai Tarybai: kodėl nesima reikalingų priemonių tokių nevykusių paskolų sutvarkymui? Kodel S. L. A. Pildomoji Taryba nereikalauja Iždininko P. Gugio, kad Susivienijimo paskolos būtų tinkamai tvarkomos?

Kadangi tokių paskolų Finansų Komisijos skelbimu randasi ir daugiau, tai mes šiuo norime atkreipti kitų kolonijų Susivienijimo narių dėmę, kad ir jie matydami panašų netikslumą, statytų reikalavimus Iždininkui ir Pildomajai Tarybai.

F. Motuzas, pirmininkas,
Jonas Šimanskis, už. rašt.,
J. Overaitis, fin. rašt.,
J. Galickas, Iždininkas,
P. Vencelevičius, Iž. glob.

HARTFORD, CONN.

Parvažiuoja iš Lietuvos S. L. A. Iždo Globėjas P. J. Januškevičius, Jr.

Ką tik gautas pranešimas iš Lietuvos nusako, kad iš Kaukno, per Klaipėdą, išvyko į Copenhagen ir 7 d. spalio Scandinavianų linijos laivu Fredrick VIII, parvažiuoja namon S. L. A. Iždo Globėjas, p. J. Januškevičius, Jr.

Kaip praneša, p. J. Januškevičius, Jr., šią vasarą visoje Lietuvoje ir Vilniuje yra daug nutraukęs kino įvairių filmų, naujų, gražių krutamų paveiklų, kalbančių ir su muzika.

Todel Amerikos lietuviams bus labai žingeidu pamatyti iš savo gimtinės naujausius krutamus paveikslus.

Pranašas.

CHELSEA, MASS.

Iš S. L. A. 53 Kuopos Susirinkimo.

Spalių 5 d. viršminėta kuopa turėjo susirinkimą. Nariai pribuvo visi, kuriems tik apkalbėbės pavelinio pributi.

Po atlikimo reikalų su Centru, buvo perskaityta 2-ro apskričio parengimų atskaita, iš kurios pasirodė, kad musų apskritys gerai finansškai stovi. Taipgi buvo iš apskričio reikalauta prisiųsti delegatų į metinį suvažiavimą, kuris įvyks So. Boston, Mass. 16 d. spalio. Delegatu tapo išrinktas Jonas Kirmelevičius.

Toliaus tapo nutarta, kad orui atvėsus surengti koncertą arba sulosti kokį veikalą ir

užbaigti su šokiais. Bet tas reikalas palikta komisijos nužiurai. Taipgi nutarta, kad minėtą vakarą surengti Padėkavonės Dienoj, t. y. 24 d. lapkričio. Išrinkta vakaro rengimui komisija iš sekančių ypatųjų: J. Kirmelevičius, F. Kesleris, E. Keslerienė, M. Grigiūnas ir S. Tatarionas. Apie tolesnį veikimą pranešu vėliaus. Todel gerb. kaimyniškosios S. L. A. kuopos malonėsitą vakarą nieko nerengti, kad tuo budu vieni kitiems nepakenktume.

F. Kesleris.

E. ST. LOUIS, ILL.

SLA. 88 Kp. Rengia Balių ir „Kermošių“.

SLA. 88 kp. rengia didelį balių ir „kermošių“. Parengiamas įvyks spalio 23 d., pas S. Jocių, 537 Collinsville Ave. Pradžia 6 val. vakare. Įžanga 25c. ypatai. Kviečiame visus S. L. A. narius ir vietinius besiparengius lietuvius į parengiamą atsilankyti. Išlaimėjimams bus išstatyta parinkti daiktai. Bus gardžių — saldžių, rukščių ir kitokių — užkandžių ir gerimų. Beje, muzikantai gros visokius šokius, nes Klaipėdoje budami groti išmoko. Todel lai nė vieno lietuvio šioje apkalbėje nepasilieka, kuris tą vakarą būtų namie. Visi į S. L. A. 88 kp. šaunų parengiamą — balių ir „kermošių“! Kas neatsilankys — tikrai galėsis.

Visus atsilankyti kviečia:
Vladas Domaševičius,
Jonas N. Žičkus,
J. Milašius.

MINERSVILLE, PA.

SLA. 13 Kp. Narius.

Gerbiami nariai ir narės, klausiu jus, kodel nesilankote į kuopos susirinkimus? O svarbiausia, kodel neatinaite nariai, kurie yra savo duoklių neužsimokėję? Juk žinote, gerbiamieji, kad visų narių pareigą visus susirinkimus lankyti ir svarstyti visus organizacijos klausimus ir įnešimus, o labiausia bedarbių klausimą — kaip palaikys gerame stovytaos narius, kurie nedirba ir neturi iš ko duoklių užsimokėti.

Kuopos susirinkime, laikytame spalio 2 d. buvo iškeltas bedarbių klausimas ir nutarta išrinkti komisiją iš trijų narių. Todel sekančiame susirinkime, kuris įvyks lapkričio 6 d., minima komisija išduos raportą, pranešdama, ką ji nuveikė bedarbių reikalui. Todel visi nariai ir narės malonėkite į tą susirinkimą ateiti. Atsižvelkite ir naujų narių į S. L. A. 13 kuopą prirašyti.

P. Šimkevičius, sekr.

BROOKLYN, N. Y.

Iš S. L. A. 38 Kp. Susirinkimo.

Spalių 6 d., Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubu salėje, Brooklyne, įvyko S. L. A. 38 kuopos susirinkimas. Atidarys susirinkimą vice pirmininkas p. Mėšlis pranešė, kad šiame susirinkime pirmininkas nebus, Perskaitytas protokolas iš praėjo susirinkimo, kuriame paaiškėjo, kad be jokios rimtos priežasties buvo atmesta naujo aplikanto V. Paškevičiaus aplikacija į S. L. A. narius, kurią pridavė kuopos organizatorius V. Kalvelis ir kuri parodo, kad V. Paškevičius nori įstoti į S. L. A. ant 1,000 dol. pomirtinės. Mat už praėjusiu susirinkime, kuomet toji aplikacija buvo atmesta keturiais balsais paduotais prieš, kilo didelis pasipiktinimas kuopos nariuose tuo būdu pasielgimu ir pareikalauta, kad ponai politikieriai parodytų priežastis delko V. Paškevičius negali būti priimtas į Susivienijimą. Tuomet p. Narvydas paaiškino susirinkimui, kad todel, jog jis yra „vienybės“ B-vės specialiaame seime nutarta visą įstaigos inventorių aprašyti dviem asmenim.

me. Tuomet dar didesnis pasipiktinimas susirinkusių tarpe kilo ir pareikalauta rinkti komisiją ištyrimui aplikanto. Komisijon išrinkta pp. Petkričio. Išrinkta vakaro rengimui komisija iš sekančių ypatųjų: J. Kirmelevičius, F. Kesleris, E. Keslerienė, M. Grigiūnas ir S. Tatarionas. Apie tolesnį veikimą pranešu vėliaus. Todel gerb. kaimyniškosios S. L. A. kuopos malonėsitą vakarą nieko nerengti, kad tuo budu vieni kitiems nepakenktume.

Dabar eina aplikanto Paškevičiaus tyrinėjimo komisijos raportas. Pirmas raportuoja p. Petrauskas, pareiškdamas: kiek aš apie jį žinančių klausinėjavau, nesuradau nieko blogo; švarus, jaunas vyras, niekuo nėra susitepes ir aš rekomenduoju jį priimti. Antras komisijos narys p. Mėšlis sako: aš nieko neturiu prieš jį, tik žinau, kad jis jau nori ištraukti savo aplikaciją. Vienok organizatorius užginčino vice pirmininko pareiškimą ir sako, kad jis apsilankia su teisybe, nes V. Paškevičius nenori ištraukti savo aplikacijos. Visas susirinkimas reikalauja įrodyti nors mažiausią aplikanto prasikaltimą del ko jis negalėtų būti priimtas į Susivienijimą. Ir nė tie, kurie balsavo prieš V. Paškevičių, nė komisija negalėjo įrodyti jokios priežasties aplikanto nepriėmimui ir organizacija, vienok V. Paškevičiaus aplikacija atmesta. Tokiu pasielgimu seni ir jauni labiausiai pasipiktino; jaunesnieji apleidė susirinkimą, o senesnieji smarkiai barė politikierius už tokį prašaitingą elgesį. Ypatįngai p. Toluba, kaip senas narys ir turėdamas daugiau patyrimo apie S. L. A. besioorganizavimą, pareiškė labai sveiką nuomonę, kad esą tais laikais, kuomet S. L. A. organizavome, mes kalbinom kiekvieną kur tik sutikėm prirašyti prie S. L. A. neužradami į skirtumą jų įsitikinimų, o dabar įsivyravo čarukai ir band pasirinkti tik sau pritačius aplikantus. Jei musų kuopoje būtų daugiau tokių narių, kaip p. Toluba, tai „Vienybės“ direktoriai neturėtų progos nariams diktuoti, bet leistų nariams patiems tvarkytis.

Toliaus eina ligonių lankytojų raportas ir išeinama prieš sergantį kuopos veikėją J. Marcinkevičių, kuris labai daug yra pasidaravęs kuopai ir visam Susivienijimui. Mat Marcinkevičius yra demokratinis nusistatymo žmogus ir nevisiškai pasitikiu su tuo ponu, tai dabar jam skaitoma prasižengimu net tas, kad jis sirgdamas atsėdęs savo namuose radio klausosi. Mat. du ligonių lankytojai nuėję pas ligonį jo aplankyti ir rado jį beklausant radio, tai jau reikia nemokėti pašelpos. Turbut jie norėtų, kad Marcinkevičius pasistatęs grabą ir gyvas jame gulėtų. Mat net prie kokiu absurdų prieinama pigiu politikavimu. Po tokių raportų politikieriai jautėsi kaip ant žarijų, nes sukėlė visus narius prieš save.

Trečiu klausimu iškilo susirinkime „Vienybės“ paskola iš S. L. A. Mat nariai rupinasi, kad šiais laikais neatsitiktų ir su šia 23,000 dol. paskola tas pats, kas atsitiko su Devenio afera. Nariai pastebėjo Seimo protokolą, kad net nuosimnės. Mat už praėjusiu susirinkime, kuomet toji aplikacija buvo atmesta keturiais balsais paduotais prieš, kilo didelis pasipiktinimas kuopos nariuose tuo būdu pasielgimu ir pareikalauta, kad ponai politikieriai parodytų priežastis delko V. Paškevičius negali būti priimtas į Susivienijimą. Tuomet p. Narvydas paaiškino susirinkimui, kad todel, jog jis yra „vienybės“ B-vės specialiaame seime nutarta visą įstaigos inventorių aprašyti dviem asmenim.

P. Tiškevičius,
SLA. 38 kp. narys.

CHICAGO, ILL.

Iš S. L. A. 208 Moterų Kuopos.

SLA. 208-tos moterų kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko spalio 5 d., Bismarck Viešbuty. Susirinkimas buvo skaitlingas ir įdomus, nes garbiausios delegatės išdavė raportą iš įvykusio praėjo Seimo. Raportą išdavė pirm. p-lė L. Gaizaitė ir papildė ponia Šuolis. Raportas buvo ilgas, bet nenuobodus, nes daug įdomių įvykių pasakė. Raportas, su rankų plojimu, priimtas. Delegatės išsireiškė patenkintos įvyksiam Seime dalyvavę ir laiminga kelione. O narės dar daugiau patenkintos savo delegatėmis, nes jos suteikia kuopai garbę savo nepaprasta energija. Ypatįngai p-lė L. Gaizaitė davė mums pavyzdį kaip reikia naudotis vėliausiais išradimais. Kapitonas Darius, businios mūsų didvyris, su orlaiviu nuvežė p-lė Gaizaitę su kitais Chicago žymiais veikėjais į minėtą Seimą ir laimingai atgal parvežė. Tai turbūt pirmutinė lietuvaitė atlikus tokią kelionę. Be to, p-lė Gaizaitė buvo išrinkta į S. L. A. Seimo laišku skaitymo komisiją ir yra išrinkta labdarybės komisijon. Pasirodė, kad 208-ta moterų kuopa yra gerai žinoma ir rytuose, o netik Chicagoje.

„Vilnės“ No. 118, Ponų Priešas rašo, kad „ponios nemanytų turėti susirinkimus, jei nebutų kas jas nuveža“, taip kaip „Longinas ir Kučinskas“. Ištikrujų, faktas parodo, kad ponios dirba naudingus darbus, tai ir jų vyrai padeda joms. Ačiu p. Longinui, Kučinskui, kad jie atveža savo moteris į susirinkimus ir vėl parveža. Ne vien jie, bet prie to dar ir kiti prisideda: Dr. Zimonto sunus, Mr. M. Kiras, Dr. Drangelis, kontraktorius D. Grieciūs ir daug kitų, kurie atveža ir vėl parveža savo žmonas.

Galai, kad Ponų Priešai širdij skauda bereikalą. Žinoma, bolševiku nusistatymas yra toks: gerus sumanymus griauti ir nieko gero neveikti. Moterų 208-ta kuopa visu smarkumu rengia šokius, kurių įvyks lapkrisio 26 d., 1932.

Pareiškta ir daugiau motyvu, kad ši paskola gali būti nesuaukštinama. Tuomet p. Toluba duoda inešimą, kad išrinkti komisija, kuri per S. L. A. organą „Tėvyne“ iškeltų klausimą Pildomajai Tarybai šios paskolos saugumo reikalui, kad per organą Pildomoji Taryba paaiškintų nariams visą padėtį. Tokios komisijos išrinkimo klausimas apkalbėtas ir artinantis komisijos rinkimo laikui, atsistoja „Vienybės“ direktorius p. Saškevičius ir surinka, kad „Vienybės“ biznis gerai tvarkomas, todel klausimas nevietoje ir reikia susirinkimas uždaryti ir griebs už kepurės smunka laukan pro duris. Ko čia, rodos, bijoti išrinkt komisiją, kuomet viskas yra tvarkoje. Vienok pirmininkaujantis p. Mėšlis, matydamas, kad viskas eina ne sulig jo noro ir gali prisieiti rinkti komisiją, neužbaigus to klausimo uždaro kuopos susirinkimą ir tuo budu neleidžia išrinkt komisijos.

Mano supratimu, pirmininkas turėtų būti pašauktas prie tvarkos už tokį saivališką pasielgimą. Leidžia klausimą svarstyti ir matydamas, kad įnešimas pereis ne sulig jo noru, saivališkai ir ne laiku uždaro susirinkimą, kad neleidus to klausimo nariams išspręsti. Tokis elgesis yra saivališkumas ir nesiskaitymas su konstitucijos nustatoma susirinkimų tvarka ir nariai turėtų pašaukti prie tvarkos pirmininką už tokį elgesį.

P. Tiškevičius,
SLA. 38 kp. narys.

DETROIT, MICH.

A. a. Kazys Jantakis,
SLA. 21 Kp. Narys.

Rugsėjo 13 d. pasimirė S. L. A. 21 kp. narys, Kazys Jantakis. Velionis susirgo rugsėjo 7 d. ir nugubentas į miesto ligoninę, kur šešias dienas pasikankinęs, atsiskyrė iš gyvųjų tarpo.

Velionis buvo 44 metų amžiaus, vedęs ir didžiausiam nuliudime paliko savo gyvenimo draugę Veroniką Jantakienę; taipgi jo liudi ir jo draugai. Į Ameriką a. a. K. Jantakis atvyko 1906 m., visai jaunas budamas. Iš Lietuvos paėmė į Mažeikių apskr., Ylakių parapijos, Gailaičių kaimo. Lietuvoje paliko dvi seseris ir Amerikoje vieną pusbrolių.

Velionis taipgi prigulėjo prie Kęstučio pašelpinės draugijos. Pastaruoju laiku politikoje nedalyvavo, todel turėjo daug draugų. Laidotuvių dieną, rugsėjo 16, susirinko daug draugų ir pažįstamų atsiveimanti ant visados su velioniu. Laidotuvis buvo be bažnytinio apeigų. Iš namų išlydint, p. P. Jačonis pasakė trumpą atsisveikinimo prakalbėlę. Į kapines velionį lydėjo virš 70 mašinų. Ant kapinių prie karsto kalbėjo A. Misevičius, bet jo kalba buvo daugiau politiška ir agitatyviška, veik visijon. Pasirodė, kad 208-ta moterų kuopa yra gerai žinoma ir rytuose, o netik Chicagoje.

„Vilnės“ No. 118, Ponų Priešas rašo, kad „ponios nemanytų turėti susirinkimus, jei nebutų kas jas nuveža“, taip kaip „Longinas ir Kučinskas“. Ištikrujų, faktas parodo, kad ponios dirba naudingus darbus, tai ir jų vyrai padeda joms. Ačiu p. Longinui, Kučinskui, kad jie atveža savo moteris į susirinkimus ir vėl parveža. Ne vien jie, bet prie to dar ir kiti prisideda: Dr. Zimonto sunus, Mr. M. Kiras, Dr. Drangelis, kontraktorius D. Grieciūs ir daug kitų, kurie atveža ir vėl parveža savo žmonas.

Galai, kad Ponų Priešai širdij skauda bereikalą. Žinoma, bolševiku nusistatymas yra toks: gerus sumanymus griauti ir nieko gero neveikti. Moterų 208-ta kuopa visu smarkumu rengia šokius, kurių įvyks lapkrisio 26 d., 1932.

Vieta bus pranešta vėliau. Pelnas eis del kapitono Dario įrengimo orlaivo.

Taipgi viršminėta kuopa rengia metinį šokį pabaigoje sausio mėnesio. Tai gerbiamieji dalyvaukite musų parengimuose. Visi busite patenkinti.

Korespondentė.

TERRYVILLE, CONN.

Iš S. L. A. 325 Kp. Darbuotės.

SLA. 325 kp. susirinkimas įvyko spalio 9 d. Šiame susirinkime dalyvavo visa valdyba. Perskaitytas protokolas priimtas vienbalsiai. Ligonijų lankymo komisija pranešė, kad šiuo tarpu ligonių nėra.

Užbaigus susirinkimą, duota įnešimas, kad pagerbti mirusį S. L. A. Sveikatos Komisijos narį a. a. Dr. A. Karalių. Susirinkimas tai padarė atsistojimu. Po to pirmininkas, p. K. Mickevičius, atatininkamai paaiškino apie spalio 9 dieną. Jis savo žodžiais sujungė susirinkimus. Po to nutarta, kad iš kuopos izdo paimti \$5.00 ir už tuos pinigus partraukti Vilniaus Vadavimo ženklelių. Ženklelių kaina: \$1.00, 50c., 25c. ir 10c. Išrinkta komisija tuos ženklelius pardavinėti.

Nariai, kurie norite tų ženklelių pasipirkti, kreipkitės į kuopos pirmininką, K. Mickevičius, 1 Forest St., Terryville, Conn.

Korespondentas.

NEKROLOGIJA

DETROIT, MICH.

A. a. Kazys Jantakis,
SLA. 21 Kp. Narys.

Rugsėjo 13 d. pasimirė S. L. A. 21 kp. narys, Kazys Jantakis. Velionis susirgo rugsėjo 7 d. ir nugubentas į miesto ligoninę, kur šešias dienas pasikankinęs, atsiskyrė iš gyvųjų tarpo.

Velionis buvo 44 metų amžiaus, vedęs ir didžiausiam nuliudime paliko savo gyvenimo draugę Veroniką Jantakienę; taipgi jo liudi ir jo draugai. Į Ameriką a. a. K. Jantakis atvyko 1906 m., visai jaunas budamas. Iš Lietuvos paėmė į Mažeikių apskr., Ylakių parapijos, Gailaičių kaimo. Lietuvoje paliko dvi seseris ir Amerikoje vieną pusbrolių.

Velionis taipgi prigulėjo prie Kęstučio pašelpinės draugijos. Pastaruoju laiku politikoje nedalyvavo, todel turėjo daug draugų. Laidotuvių dieną, rugsėjo 16, susirinko daug draugų ir pažįstamų atsiveimanti ant visados su velioniu. Laidotuvis buvo be bažnytinio apeigų. Iš namų išlydint, p. P. Jačonis pasakė trumpą atsisveikinimo prakalbėlę. Į kapines velionį lydėjo virš 70 mašinų. Ant kapinių prie karsto kalbėjo A. Misevičius, bet jo kalba buvo daugiau politiška ir agitatyviška, veik visijon. Pasirodė, kad 208-ta moterų kuopa yra gerai žinoma ir rytuose, o netik Chicagoje.

„Vilnės“ No. 118, Ponų Priešas rašo, kad „ponios nemanytų turėti susirinkimus, jei nebutų kas jas nuveža“, taip kaip „Longinas ir Kučinskas“. Ištikrujų, faktas parodo, kad ponios dirba naudingus darbus, tai ir jų vyrai padeda joms. Ačiu p. Longinui, Kučinskui, kad jie atveža savo moteris į susirinkimus ir vėl parveža. Ne vien jie, bet prie to dar ir kiti prisideda: Dr. Zimonto sunus, Mr. M. Kiras, Dr. Drangelis, kontraktorius D. Grieciūs ir daug kitų, kurie atveža ir vėl parveža savo žmonas.

Galai, kad Ponų Priešai širdij skauda bereikalą. Žinoma, bolševiku nusistatymas yra toks: gerus sumanymus griauti ir nieko gero neveikti. Moterų 208-ta kuopa visu smarkumu rengia šokius, kurių įvyks lapkrisio 26 d., 1932.

SEBASTOPOOL, PA.

A. a. Mikas Haley.

Skraudus gyvenimo įvykius ištkio mus 203 kuopos draugę Josefiną Halienę ir jos visą gyvenimą — mirė jos mylimas vyras Mikas. Velionį patiko mirtis visai netikėtai: suskaukėjęs dantį, nuėjo pas daktarą ir ištraukė, ir nuo tos dienos nebuvo gero, todel pasidavė į Pittston Hospital ir praėjus trimis savaitėms užmigo amžiu miegu.

S. L. A. KALENDORIUS KUOPŲ BEI APSKRICIŲ PARENGIMAI

AMSTERDAM, N. Y. — S. L. A. 373

jaunuolių kuopa rengia šokių vakarą sekmadienį, spalio 23 d., 1932 metų. Amerikos Lietuvių Klubu Svetainėj, Amsterdam, N. Y. Prasidės 8 val. vakare. Įžanga 25 centai, vaikams 10 centų. Aukštosios (High School) Mokyklos orkestras gries visokius šokius.

EAST ST. LOUIS, ILL. — S. L. A.

88 kuopa rengia balių su įvairiais sekmadienį, spalio 23 d., pradžia 6 val. vakare, S. Jocius salėje, 537 Collinsville Ave. Muzikantai gros visokius šokius, bus skaniai užkandžių ir gerimų. Įžanga tik 25c. asmeniui. Nuosirdžiai kviečiam visus atsilankyti. — Baliaus Komisija.

RICHMOND HILL, L. I. — S. L. A.

373 jaunuolių kuopa rengia įvairių programų vakarą sekmadienį, spalio 23 d., Lietuvių Piliiečių Klubu salėje, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y., pradžia 4 val. po pietų. Bus suvaidinta komedija „Kelinės“, koncertas ir balius. Nuosirdžiai prašomi vietiniai ir apylinkės kolonijų lietuviai jaunuoliai ir senesnieji atsilankyti į šį jaunuolių parengimą.

NEW BRITAIN, CONN. — S. L. A.

Jaunuolių ketvirtas apskritis rengia didelį metinį. balių, kuris įvyks šeštadienio vakare, lapkričio 12 d., Lietuvių Svetainėje, 354 Park St. Visi malonėkite atsilankyti.

BUFFALO, N. Y. — S. L. A. 304

kuopa rengia linksmų balių šeštadienį, lapkričio 19 d., Croation Hall, 226 Condon ir Valcon Sts., pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga tik 25c. asmeniui. Bus geras orkestras ir gros visokius šokius, taipgi bus skaniai užkandžių ir minkštų gerimų. Nuosirdžiai kviečiame visus atsilankyti, busite pilnai patenkinti.

Velionis Mikas atvažiavo iš Lansford, Pa. į Pittstoną 25 metai atgal ir pradėjo dirbti kraučių šapo, Marcus & Freed, ir visą laiką ten dirbo.

1911 metais apsirinko sau draugę Josefiną Radišauskiute ir vedė. Begyvendamas ir tau pydamas savo uždurbį galop įsigijo sau gana puikų namelį ir visa, kas yra reikalinga žmogui gyvenime, ir manė turės geresnį ir laimingesnį gyvenimą ateity. Bet čia kitaip stojos: 22 d. rugsėjo apie 11 valandą ryte mirė, palikdamas dideliame nuliudime savo mylimą moterį Josefiną, sunus Juozą ir Tamą, dukterį Violą Gataveckienę, senus tėvelius gyvenančius Lansford, brolių advokatą Joną iš Kansas City, Mo. ir tris seseris Mrs. Sophie Fedor, iš Scranton, Mrs. Rose Solack ir Oną iš Lansford, taipgi dėdę kuniką Mhley iš Beaver Meadow, Pa.

Sermėnis buvo pas švoogerį Jurgį Siugzdinį, S. L. A. 203 kuopos Iždininką, kur lavonas gulėjo rodo tik

SLA. NARIŲ TRIBUNA

SLA. NARIŲ PALAIKYMAS ORGANIZACIJOJ.

Nereikia nė aiškinti, kokion sunkion padėtin patenka darbininkas žmogus, kuomet nuostoją darbo. Ištosios šeimos nepakeliamą skurdą velka, neretai ir badauti prisineina. Tokion bevilten padėtin yra patekusių ir tukstančiai SLA. narių. Nereturėdami iš ko net duonos kąsnį nusipirkti, aišku, neišgali ir savo duoklių į Susivienijimą užsimokėti ir pasekoje to — išsibraukimas iš organizacijos ir netekimas visų teisių priėjimokėtu pinigų. Kuomet jaunessnis žmogus šitokios padėties susilaukia, tai ne taip dar bloga. Bet kuomet del negalėjimo duoklių užsimokėti priverstas organizaciją aplieisti jau senesnis 50 metų amžiaus žmogus, tai susidaro tiesiog tragedija jo gyvenime. Netenka organizacijos globos ir taip pat netenka jokios galimybės įstoti atgal į organizaciją, kuomet ekonominiai atsigriebs ir išsigalės organizacijos prigulėti.

Susivienijimo, kaipo fraternalės organizacijos, pareiga dėti visas pastangas, kad savo narius bedarbius susėlus nora siekti, kad jie išsigalėtų savo duokles į organizaciją užsimokėti. Reikalinga ir galima sudaryti išgalės narių organizacijos palaikymui, kad nei vienas narys nebutų priverstas išsibraukti iš Susivienijimo vien delto, kad jis neturi iš ko duokles užsimokėti. Šito reikalauja iš Susivienijimo pamatinis mūsų organizacijos principas pirmiausiai. Pagaliau, ir biznio išskaitliavimais reikalinga narius palaikyti organizacijoj.

Paimkime apdraudos kompanijas, kaip jos stengiasi savo narius — „policy-holders“ palaikyti organizacijoje, kad nesumažėtų jų biznis. Jau nekalbant apie tai, kad kiekvienam agentui yra nustatyta net minimumas kiek jis turi kiekvieną savaitę, kiekvieną mėnesį naujo biznio gauti ir jei to negauna, tai netenka darbo, bet ir senus savo narius palaiko kiek galėdamas, kad naujo biznio atėjimas būtų paauigu kompanijū biznio, o ne vien atpildymu sumažėjusio biznio. Apdraudos kompanijos laikosi to principo, kad arba jų biznis turi augti, arba skaitoma kompanijai pavojum, jei biznis tik lygsvaroj pasilaiko. Kurios kompanijos biznis pradedama mažėti, tai tokią kompanija ateities neturi ir tuojaus vienijasi su kita kompanija, kurios biznis reikiama auga. O apdraudos kompanijū biznis auga tik naujų aplikantų gavimu.

Tuo pačiu biznio principu remiasi ir fraternalės apdraudos organizacijos, tuo pačiu principu remiasi ir mūsų Susivienijimas. Tuo tarpu bolševikų Susivienijime sukelta audra ir ekonominis sunklaikis žymiai sumažino Susivienijimam narius. Jau daugiau narių išsibraukia iš organizacijos, negu naujų prisirašo, vadinasi, mūsų organizacijos biznis eina žemyn. Ir pasekoje to, neseniai tūpūs „Tėvynėje“ antro bertainio apyskaita parodo, kad dviem mėnesiais daugiau išmokėta, negu įeigų buvo ir tiek birželio mėnuo atpildė deficitą su menkuoju uždarbiu. Viso bertainio uždarbis tebuvo vos \$1,366.14. Tačiau balandžio mėnuo davė \$2,658.93 deficitu. Jei Susivienijimas nekėreps domės į palaikymą narių organizacijoj šiuo ekonominiu sunklaikiu, tai kas bus toliaus, kuomet organizacija dar labiau nariais sumažės? Turime atminti, kad organizacijos susilpnė-

jimas pirmiausiai paliečia pačius narius ir visus lygiai paliečia. Todėl visų narių pareiga rūpintis senuosius narius organizacijoj palaikyti ir naujų narių ieškoti, naujo biznio organizacijai gauti.

Pildomoji Taryba padarė gerą žingsnį, skirdama iš SLA. Našlių ir Našlių Fondo pasukolas nariams duoklėms užsimokėti. Kai kurie veikėjai nepatenkinti, kad pasukolas teikiama, o ne tiesiog aukojama iš šio labdarybės fondo narių duoklėms apmokėti. Mano supratimu, tokiu atveju, kuomet narys turi perspektyvas ekonominiai atsigriebti laikams pagėrėjus, būtų ne bizniaus aukoti tam tikslui. Nors mūsų Susivienijimas turi gražų fraterlizmo tikslą, bet be biznio ir tas tikslas negalėtų būti pasiektas. Skirti aukas iš labdaringo fondo tokioms atvejais, kuomet žmonės neatitaisomai nelaimės prislėgti yra vienas dalykas, o teikimas laikinos pagalbos del susidarusios nepaprastos padėties — yra kitas dalykas. Manau SLA. nariai turėtų būti patenkinti, kuomet gali gauti pasukolas be jokijų palukanų savo duoklėms užsimokėti.

Vienas netikslumas Pildomosios Tarybos patvarkyme toms pasukolams gauti yra tas, kad reikalaujama kuopų garantijos už tas pasukolas. Ką čia kuopa turi su narių mokomomis duoklėmis į SLA. išdą, kad iš jos reikalaujama atsakomybės už narių skolimąus iš Centro tam tikslui pinigų? Kuopa yra tik SLA. Pildomosios Tarybos agentas, kuri surenka narių mokamus mokesnius ir persiunčia į Centrą, tai viskas. Kuopa negali nė priversti narius mokėti mokesnius, negi atimesti narių mokamas duokles. Palyginimas gali būti maž daug tokis: apdraudos kompanija nori palaikyti savo senus „policy-holders“ ir negalintiems užsimokėti skolinai jiems pinigus mokesnių užsimokėjimui, bet agentas laikomas atsakomybėje už tas pasukolas, jei skolininkai pasukolų negrąžins, nes jis mokamas mokesnius nuo skolininkų surenka atgal į kompaniją. Tik tokiu loginga išvada susidaro ir iš Pildomosios Tarybos patvarkymų, kad kuopa turi būti atsakominga už narių imamas pasukolas iš Centro.

Mano supratimu, šitas visai nereikalinga ir tokiu būdu tik užkertama kelias nariams pasukolas gauti. Pavyzdžiui, mūsų kuopa griežtai atsakė garantuoti narių pasukolas ir tokiu būdu apie pustuzinis narių jau bus išbraukti iš Susivienijimo. Iš kitos pusės vėl paėmus, gali būti ir tokių atsitikimų, kad kuopoje vienas ar kitas narys visai del menkų asmeniškumų gali negauti tokiat pasukolai garantijos iš kuopos ir tuomet narys turi būti išbrauktas. Kuopų irgi negalima kaltinti, kuomet jos atsakė garantuoti tokias savo narių pasukolas, kuriomis kuopos visai nesinaudoja.

Jei legaliu žvilgsniu, ar kitų prižasčių delei Centru nepatogu tokias sutartis tiesiog su nariais daryti, kad jie galėtų pasukolas gauti duoklių užsimokėjimui, tai tas galėtų būti pavesta kuopoms tik patariminkauti. Tai galėtų atlikti tik kuopos valdyba be jokio kuopų susirinkimų tarimo. Kuopa gali būti tik kaipo liudytojas, kad tokiam nariui pasukola neįsveigiamai reikalinga, norint jį palaikyti organizacijoj ir jam pagelbėti turėt patikrintą sveikatos ir gyvybės apdraudą. Jei jau tokiu svarbiu dalyku skaitoma tos

Centro teikiamos pasukolos nariams, tai kuopa būtų galima laikyti atsakominga tik už tokio nario pasukolą, kuris bereikalingai ją ima ir kuopa rekomenduoja jam pasukolą duoti, kuomet tokis metikslumas paaiškėtų tik po to, kai narys berimtos priežasties organizaciją aplieštų pasukolas negrąžinęs. Bet ir tas nereikalinga, nes tie pinigai vistiek sugrįžta į organizaciją. Linkėtina, kad Pildomoji Taryba galimai artimiausioje ateity šitą savo patvarkymuose netikslumą atitaisytu.

Narių palaikymas organizacijoj teikiant jiems tuo reikalaujamą pagelbą yra labai svarbus dalykas visais žvilgsniais. Pirmiausiai jis svarbus nariams, nes apsaugoja juos nuo panesimo nuostolių, o toliaus svarbus ir pačiai organizacijai jos išsilaikymo žvilgsniu. Todėl pareiga ir Pildomosios Tarybos, ir kuopų, ir visų narių dėti visas galimas pastangas narių apsaugojimui nuo išbraukimo. Lygiai svarbu yra gauti ir naujo biznio — naujų narių. Visi bendromis jėgomis privalome šito siekti.

Apdraudos Agentas.

PADARYKIME KUOPŲ SUSIRINKIMUS ĮDOMESNIAIS.

Vargiai rastum tokią SLA. kuopą, kurios visi nariai reguliariai lankytų jos oficialius mėnesinius susirinkimus. Žinoma, negalima nė norėti, kad kiekvieną kuopos susirinkimą atlankytų visi kuopos nariai. Ypatinai skaitlingos nariais kuopos negali tikėtis to, nes iš daugelio narių ne vienam pa sitaiko nenugalimos kliutys, kurios sulaiko nuo atsilankymo į vieną ar kitą kuopos susirinkimą. Tačiau SLA. kuopų susirinkimai turėtų būti skaitlingiau narių lankomi, negu dabar yra. Paprastų vietinių pašelpos draugijų susirinkimai skaitlingiau narių lankomi, negu SLA. kuopų susirinkimai. Mat nuo pat draugijos susivertimo įvesta bausmėmis drausmė priverstė narius lankyti susirinkimus ir todėl kiekvienas laikosi to pripratimo.

Žinoma, yra pasenęs dalykas įvairiomis bausmėmis priversta versti narius lankyti susirinkimus. Geriau padaryti susirinkimus įdomesniais, kuriuos su noru nariai lankytų. Daug kartų buvo nurodyta „Tėvynėje“, kad kuopų susirinkimų metu būtų ruošiami programėliai, kas suteiktų nariams kultūrinės naudos ir kuopos susirinkimą padarytų įvairesniu, įdomesniu neį ir tiems nariams, kurie organizacijos bėgančiais reikalais mažai įdomauja ir laikosi to nusistatymo, kad kaip kiti padarys, taip bus gerai ir man.

Vienok šitas naudingas patarimas SLA. kuopų susirinkimuose nepriėjia ir tiek. Viena, kita kuopa pabandė su paskaitomis susirinkimus ir nustojo tai darę. Esą tas nepriėjia ir nariai maž domės į tai kreipia. Bet reikia atminti, kad jokis naujas dalykas neįsigyvena du ar tris kartus pabandžius. Reikia tokis darbas palaikyti bent pusmetį ar metus laiko ir tuomet pamatysime, kad be to asepti kuopų susirinkimai negalės, patys nariai pradės tokių programais pamargintų susirinkimų reikalauoti.

Kiekviena SLA. kuopa gali tokius su programais susirinkimus ištesėti, nes galima įvairaus turinio programėliai suruošti. Kiekvienoje kuopoje yra vienas, kitas veikėjas, kuri gali šį tą pakalbėti, yra narių, kurie turi gabius sunelius ir dukreles. Tad labai lengva suruošti tokis programėlis, kad kas nors keliolika minutų pakalbėtų bent koku svarbiu

gyvenimo reikalu, vienas, kitas pasakytų eiles, pagrotų bent koku instrumentu ar padainuotų. Valandą laiko galima skirti tokiam programėliui, kiekvienas atsilankęs į tokį susirinkimą jausis smagiai ir naudingai vakarą praleidęs.

O didmiesčiuose gyvjuojančioms SLA. kuopoms, kur yra užtektinai inteligentinių jėgų, kur nemaža profesionalų priguli prie SLA. kuopų, negali but jokios sunkenybės su programais susirinkimus pajvaivrinti. Ypatinai kiekvienos S. L. A. kuopos daktaras kvotėjas turėtų skaityti sau pareiktą bent kas trečias susirinkimas kuopos nariams pakalbėti ar paskaitą paskaityti apie sveikata. Tas suteiks naudos ir nariams ir pačiam daktarui, nes jis artimiau susipažins su kuopos nariais ir laimės jų didesnę paramą savo profesijai. Daugelis narių išgirs savo dak tarą kalbant ir persitikrins, kad jis apie ligas, apie žmogaus sveikatos reikalus žino nemažiau už kitus daktarus ir reikalui prisėjus kreipsis prie jo.

Diskusijų rengimas įvairiais klausimais taip pat įdomus ir kartu naudingas dalykas. Tik reikia vengti, kad diskusijos neišeitų iš kultūringumo ribų ir nevirstų pasikolijončiais barniais. Pagaliau, yra geru dalyku padaryti iniciatyvą namų, negalima nė norėti, kad kiekvieną kuopos susirinkimą atlankytų visi kuopos nariai. Ypatinai skaitlingos nariais kuopos negali tikėtis to, nes iš daugelio narių ne vienam pa sitaiko nenugalimos kliutys, kurios sulaiko nuo atsilankymo į vieną ar kitą kuopos susirinkimą. Tačiau SLA. kuopų susirinkimai turėtų būti skaitlingiau narių lankomi, negu dabar yra. Paprastų vietinių pašelpos draugijų susirinkimai skaitlingiau narių lankomi, negu SLA. kuopų susirinkimai. Mat nuo pat draugijos susivertimo įvesta bausmėmis drausmė priverstė narius lankyti susirinkimus ir todėl kiekvienas laikosi to pripratimo.

Šitai tvarkomi SLA. kuopų susirinkimai sudarytų netik draugią atmosferą nariuose, bet kartu paakstintų narius skaitlingai lankyti susirinkimus ir narių kultūringumo žvilgsniu būtų naudingi. Reikia atminti, kad niekas taip nevirgina eilinius narius susirinkimuose, kaip ilgios, dažnai tuščios diskusijos ir baršiai nenkos vertės klausimais, arba net asmeniškumais paremti. Tokie, neikšlys, barniai kuopų susirinkimuose ir yra svarbiausia priežastimi narių atgrąšinimo nuo susirinkimų. Pradėjus sistemai su pašaisiais programais kuopų susirinkimus pajvaivrinti, ilgai netas įsigyventų ir jau neturėtų galima asepti be tokių pajvaivrintų susirinkimų. Net ir neprigulinti prie organizacijos tiekuviai būtų galima įleisti i tokius susirinkimus. Juk SLA. kuopų susirinkimuose jokios slaptybės nėra svarstomos. Gražius ir kultūringus susirinkimus tegul pamato ir neprigulinti prie Susivienijimo lietuviai, tas paakstins juos prisirašyti prie mūsų organizacijos. Tik tokiuose kuopų susirinkimuose negalėtų būti pašalinė publika, kuriuose atliekami bent kokie rinkimai. Esant pašaliniai publikai nebutų galima tinkamai sukontroliuoti balsavimus. Jei SLA. Seimai yra atviri visiems lietuviams, net Susivienijimo priešams, tai kodėl SLA. kuopų susirinkimuose negalėtų but įleidiama pašalinė publika? Žinoma, tokiuose susirinkimuose, kurie ir patiems nariams yra malonus, ir pačiai organizacijai naudingi. Barniais ir nesutikimais pasižyminti susirinkimai net narius atgrąšina nuo jų lankymo, tad juo labiau ne vietuose pašaliniai publikai.

Todėl patartina, kad SLA. kuopos stengtųsi tokius susirinkimus su programais laikyti, o pačios pamatys, kad tas išeis ir kuopoms, ir jų nariams į naudą. Vietoje prievartos į narių barimo už nelankymą kuopos susirinkimų, pasisteng-

Žemės Kamuo-lio Kailiniai

Kaip žuvis gyvena vandeny, taip žmogus ore. Skirtumas tik tas, kad žuvis gali iškilti iki vandens paviršiaus, o žmogus iki oro, atmosferos ribų, bent iki šiol, pasikelkti negalėjo.

Tyrimai rodo, kad apsuptas žemės rutulį atmosferos sluoksnis turi apie 200 kilometrų storio. Už atmosferos ribų viešpatauja didelis šaltis. Visatos erdvė, kur nesiekia saulės spinduliai, šaltis turi apie 273 laipsnius Celsijaus. Toks nepaprastas šaltis naikina gyvybę, beveik kaip ir ugnis. Žmonės tam tikrose laboratorijose beveik tokį pat šalį gali padaryti dirbtinu būdu. Bet ir saulės spinduliai tokiame atstume, kuriame mes randamės, nedaug tegali prisilydyti. Saulės spinduliai žemės atstume gali prisilydyti tik iki 4 laipsnių. Tuo tarpu pas mus karštomis vasaromis saulės karščio buma iki 40 laipsnių, o atogrąžoje dar daugiau. Naktį turėtų būti baisiausias šaltis, o ištikrųjų nakties ir dienos temperatūros skiriasi visai nedaug.

Kodėl taip yra? Todėl, kad žemė turi labai gerus šiltus kailinius. Šitie kailiniai tai ir yra oras arba atmosfera. Atmosferos kailiniai yra daug geresni už avies ar kito gyvulių kailinius. Avies kailiniai nepraleidžia nei šilumos, nei šalčio. Tuo tarpu atmosferos kailiniai labai gerai praleidžia saulės spindulių šilumą, o žemės šilumos atgal beveik nepraleidžia.

Tyrimai parodė, kad ne visas oras turi kailinių vertę. Oras susideda iš azoto, kurio yra apie 79% ir deguonio apie 21%. Be to, yra labai maža priemaisa kitų dujų ir tik apie 0,03% (ant 10,000 dalių tikiai 3 dalys) anglirukštės. Pasirodo, kad šitas menkintis anglirukštės kiekis ir yra tie kailiniai, kurie neleidžia prisirinkusiai nuo saulės šilumai pabėgti. Čia reikia pridėti, kad anglirukštis labai reikalinga augalams. Augalai ją ryja ir be jos negalėtų augti. Tuo tarpu žmogui ir visiems kvėpuojantiems gyvims anglirukštis kenkia. Jeigu ore būtų daug anglirukštės, tai žmogus galėtų nusinuodyti. Kadangi medžiai ir apskritai visi augalai suvartoja anglirukštį, tai jos kiekis ore turėtų mažėti. Mažėjant anglirukštės kiekiui ant žemės darytųsi vis šalčiau, nes žemės kailiniai plonėtų. Bet mūsų laimei yra didelis anglirukštės šaltiniai — ugniakaliai, kurie iš savo vidurių išvaro labai daug įvairių dujų, ypač anglirukštės. Taigi, ugniakaliai (vulkanai) lopo mūsų žemės kailinius. Kai vulkanų veikimas buvo sustojęs ir nebuvo iš kur papildyti augalų suvartotos anglirukštės, žemės temperatūra, taip sako mokslininkai, buvo nukritusi. Tada turėjom vadinamą ledynų gadyne, kurios metu net ir mūsų Lietuva buvo užversta žiemą ir vasarą ledais. Pradėjus vėl veikti vulkanams, atsirado ore daugiau anglirukštės, žemės kailiniai sustorėjo, pasidarė šilčiau ir ledai ištirpo.

Nemaža duoda anglirukštės taipogi ir visokis deginimas, ypač akmens, anglies, kurios kasmet sukurenama apie du milijardus tonų. Bet vis delto be vulkanų mūsų žemė-

lės kailiniai greit išsitrintų ir mes, jos vaikai, sušaltume. Stebėtinas yra pasaulis! Vulkanai yra viena iš baisiausių Dievo rykščių, o tuo tarpu pasirodo, kad žmonija be jų turėtų žuti. („M. R.“)

PRANEŠIMAS

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Aviacijos Diena. Pittsburgho lietuviai rengia Aviacijos Dieną sekmadienį, spalį 23 d., Pittsburgh City-County Municipal Airporte. Nereikia nė aiškinti, kad ši Lietuvių Aviacijos Diena rengiama mūsų lakunų: kap. S. Dariaus ir lak. S. Girėno drausaus žygio parėmimui — pagelbėti sudaryt reikalingas lėšas jų skridimui iš New Yorko į Kauną sekamą pavasarį. Taigi ir mums, pittsburghiečiams, teks sutikti mūsų drausius lakunus sekamą sekmadienį municipal Airporte, kuris yra vienas iš didžiausių ir nors šiuo laiku nėra galutinai įrengtas, bet mūsų rengiamai Aviacijos Šventei pilnai patar-naus.

Todėl pareiga visų Pittsburgho ir apylinkės miestelių lietuvių skaitlingai atsilankyti į šią Lietuvių Aviacijos Dieną ir pasimatyti su mūsų drausiais lakunais ir paskraidyti su jais tuo aeroplanu, kuriuo jie skris į Lietuvą. Taipgi bus suruoštas ir atitinkamas šiai šventei programos. Dalyvauis ir Pittsburgho valdininkai, kurie pasakys atitinkamas prakalbas. Municipal Airportas yra netoli South County Park ir nepertoli nuo kelių 51 ir 88 rout.

Lietuvių Aviacijos Dieną rengia didžiausios draugijos, kaip tai: Lietuvių Piliečių Draugija, Lietuvių Mokslo Draugija ir kitos vardu visų Pittsburgho lietuvių. Todėl čia nebus partijų, nė skirtingų pakraipų parengimas, bet bendras visų Pittsburgho lietuvių parengimas. Todėl pareiga kiekvieno lietuviu, kuriam rūpi Amerikos lietuvių ir visos mūsų tautos pasižymėjimas garbingais žygiais atsilankyti į šią Lietuvių Aviacijos Šventę ir paragint savo draugus ir pažįstamus atsilankyti ir paremti tą svarbų ir drąsų mūsų lakunų pasirįžimą. Pastitikiu, kad kiekvienas tikras lietuvis atvyks sekamą sekmadienį, spalį 23 d., į Municipal Airportą pasveikinti mūsų drausius lakunus ir su jais pasimatyti.

Juozas Virbickas.
SKAITYKITE KNYGĄ
AMERIKA
— Arba —
Rinkinyis įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliavusiems lietuviams.
„TĒVYNĖS“ ADMINISTR.,
307 West 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

- S. Gegužis, Prez., Mahanoy City, Pa.
- A. Mikalauskas, Vice Prez., 2309 E. 21-st St., Brooklyn, N. Y.
- P. Jurgeliutė, Sekr., 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
- K. P. Gugis, Išdinin., 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.
- Dr. J. S. Staneslow, Dr.-Kv., 95 N. Main St., Waterbury, Conn.
- J. Januškevičius, Jr., Iš. Gl., 4 Seymour Ave., Hartford, Conn.
- S. Moccus, Iš. Gl., 327 E Street, So. Boston, Mass.

Kontrolės Komisija:

- J. J. Bachunas, Sodus, Mich.
- X. Strumskis, Box 342, Brooklyn, N. Y.
- M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa.

Istatų Komisija:

- F. J. Bagočius, 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.
- P. W. Birštonas, Oak Street, Shenandoah, Pa.
- J. B. Borden, 2151 W. 22-nd St., Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

- Dr. M. J. Vinikas, 8618 — 102-nd St., Richmond Hill, L. I., N. Y.
- Dr. J. T. Baltrušaitienė, 205 Seneca St., Pittsburgh, Pa.
- Dr. K. Drangelis, 2403 W. 63-rd St., Chicago, Ill.

Sveikatos Komisija:

- Dr. A. Montvidas, 2400 Madison St., Chicago, Ill.
- Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

- Adv. N. Rastenis, 700 W. Lombard St., Baltimore, Md.
- J. Ginkus, 495 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- J. Bučinskas, 75 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

Finansų Komisija:

- A. A. Ollis, 100 N. La Salle St., Chicago, Ill.
- J. P. Varkala, 3241 So. Halsted St., Chicago, Ill.
- J. J. Grišius, 4631 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

- P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
- L. Gaižaitė, 201 N. Wells St., Chicago, Ill.
- E. Griugitė, 907 E. 130-th St., Cleveland, Ohio.

Jaunuolių Komisija:

- E. Mikuziutė, 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill.
- J. Antanavičius, 16 Evans St., Brooklyn, N. Y.
- J. Mitrikaitė, 96 Vernon St., Worcester, Mass.

GERAS SKAITYMAS — SIELOS MAISTAS

L I T E R A T U R O S S K Y R I U S

E I L Ė S — A P Y S A K O S — K R I T I K A

L e l i j o s

Šį vakarą Petronėlė ilgai, ilgai verkė. Per jos baltus skruostus tekėjo šiltos ir surios ašaros. Krutinė sunkiai šokinėjo draskoma aitraus kukkiojimo.

O darželis, kaip visada, kvėpėjo razetomis, rutomis. Raudonųjų jurginų nusvirusios galvos taip liudnai, liudnai žiūrėjo į savo jaunąją šeiminkę, kuri suklypusi po jų kojomis suriomis ašaromis vilgė juodą žemę.

Tik lelijos patvory stovėjo tiesios ir išdidžios. Plačiai išskėtusios savo didelius, baltus žiedus, jos alsavo maloniu vakaro oru.

Danguje spindėjo žvaigždės. Danguaus pakraščiu, kaip vagis į kamara, slinko pilksvas debesėlis. Žalčiu vingiuodamas jis selino prie mėnulio, kur šaipydamas žiūrėjo į mažų lušnelių langus, savo šviesa žaidė pievoj nukritusiuose deimantiniuose rasos lašeliuose.

* * *

— Petronėle, aš labai mėgstu lelijas... Jos tokios tiesios, visuomet išskėlusios galvas į saulę... Jos lenkiasi tik tada, kai pučia smarkus vėjas. — Zigmas nuskynė vieną lelijos žiedą ir prisegė jį Petronėlei prie krutinės.

— Kaip judvi panašios viena į kitą — lelija ir tu, — gražiavosi, Zigmas sirpstanciais Petronėlės skruostais ir baltu lelijos žiedu.

Ir taip kas vakarą, kai danguje imdavo mirgėti žvaigždės ir šaipytis plokščias mėnulis, atėdavo Zigmas į darželį. Kas vakarą jis nuskindavo po baltą lelijos žiedą ir jį prisegdavo Petronėlei prie banguojančios krutinės.

Vieną vakarą atėjo Zigmas ne toks, kaip visada. Jo akys svaidė žiežirbas, o skruostai kaito. Raudonas, karštas kraujas kaito smilkinuose, liepsna varpėjo visu kunu.

— Petronėle, — išsiveržė duslus, prislėgtas balsas iš Zigmo sunkiai ausuojančios krutinės, — ar tu visuomet mane mylėsi?

Ji sudrebėjo, kaip epušės lapelis ir lengvai pasiviro. Apvali, garbanota galvutė atsirėmė į Zigmo petį, baltos rankos apšviėjo aplink kaklą. Ir žvaigždėm mirkčiojant, mėnuliui šviečiant dū kunai tvirtai, tvirtai susiglaudė... Tik rankos, liemenys ir karštos, raudonos lupos...

Tą naktį Zigma areštavo.

Ant rankų uždėjo žvangancias grandines ir išsivežė. Išsivežė toli, kur nėra džiaugsmo, kur akmeninių sienų drėgmė eda gyvybę, tildo dainas.

Kas vakarą atėdavo Petronėlė į darželį, glostydavo virpančias pirštais švelnius lelijų žiedus ir vilgdavo juos karštomis ašaromis. Tačiau taip buvo neilgai.

Petronėlė buvo mergaitė. Ir mylėjo jį kaip mergaitę.

Kol ji žinojo, kad Zigmas ateis ir prisegs prie krutinės lelijos žiedą; kol žinojo, kad Zigmo karštos lupos prisiglaus prie jos lūpų, o tvirtos rankos apkabins jos liekną liemenį, tol Zigma mylėjo. Bet vėliau... Zigmo atvaizdas išdilo iš atminties, kaip nyksta atvaizdas veidrody nuo jo pasitraukiant.

Ir šį vakarą Petronėlė verkė ne todėl, kad neatėjo Zigmas; ne todėl, kad mėnulis susiraukęs lindo už debesio ir mažytės žvaigždės šokinėjo juodą dangaus kiaurynę, bet todėl, kad neatėjo Jonas ir neapibėrė jos lūpų karštais, karštais pabučiavimais...

* * *

Nesulaikomai slinko metai po metų. Šaltas žiemos gindavosi šiltos, malonios vasaros.

Vėl Petronėlės daržely žydėjo jurginai, razetos, našlaitės ir baltos lelijos. Mėnulis vėl buvo liudininku karštų ir aistringų pasibučiavimų.

O Zigmo gyvybę edė suri akmeninių sienų drėgmė. Jis ilgai valandais rymodavo ant narų. Jis jausdavo, kad jo širdis plazda tik Petronėlei, tik jai vienai.

O, kad jis būtų viską žinojęs!

L. Kvantas.

Legendos Apie Meilę

I.

Ar jūs žinote keturių brolių istoriją? Aš ją jums papasakosiu. Kartą, senai, senai, prieš amžių amžius, Neapolyje gyveno keturi broliai, kurie vienas kitą karštai mylėjo. Jie buvo jauni, gražūs, stiprūs. Jiems plaukte plaukė puikūs rožių vainikai. Ir kiekvienas jų karštai mylėjo panelę, kurios vardo kitiems nesakė. Bet piktas likimas jų visų keturių meilę surinko į vieną ir tą pačią. O ji nė vieno jų nenorėjo mylėti. Butų tarp jų žiauri kova kilus, butų daug brolių kraujo ištekėjo, jeigu vieną puikią naktį jų gražuolė nebutų amžinai pražuvusi. Bet jie, kantrūs, mylėdami ją laukia jos tukstančius metų. Jie pasivertė į keturis linksmus žydinčius kalnelius, kurie pagal jų vardus vadinami: Podziorea, Kapodimonte, San Martyno ir Vomero. Nepajudėdami, įsimylėję stovi jie vienas palei kitą, laukdami savo meilės pionierės sugrįžtant. Jų slėniuose sprogta pavasarai, sužiba vasara, verkia ruduo, niaukiasi žiema, o kalneliai vis nepaliauja laukę. Bet prie tolimos gražuolės meilė vargšė, palyginus su gražuole amžinai artima ir klatinga...

II.

Ar jūs žinote kitą istoriją? Kartą buvo malonus jaunikaitis, kurio veide jungėsi nekaltos sielos linksma šypsena ir švelnios širdies kartus liudėsys. Vienu ir tuo pačiu momentu jie buvo be trūkumo džiaugsmingas ir be žiaurumo rimtas. Kas jį pažino — jį mylėjo. Ir žmonės lankydavo jį, kaip draugą, kad pasilsėti jo draugystėje. Bet tas gražuolis jaunikaitis buvo labai, labai nelaimingas: jo sieloje sužiaravo ugninga meilė, kurios liepsna, kildama iki dangaus, vienok negalėjo uždegti širdies tos moteriškės, kurią jis beprotiškai mylėjo. Tai buvo moteris, kuriai gamta davė kuno grožį, bet nedavė sielos grožio: ji buvo viena iš tų moterų, kurios negali nei mylėti, nei kentėti. Jos sutvertos tartum iš akmens, iš to šalto paliruoto akmens, kuris suskaldomas, bet nesuminkštinamas: jos puola sužeistos, bet nemiršta. Tokia buvo ir Nizida, kurią veltui mylėjo jaunikaitis, vardu Pozilipas. Niekaip negalėjo jos nugalėti. Tada jaunikaitis, veltui mylėdamas gražuole, kuri prieš jį gyveno, kad pasilėpt nuo tos nuolatinės apsvaiginančios saldžios kančios, nutarė pasinert juroje ir sunaikinti savo apgalėtiną gyvenimą. Bet dievai lėmė kitaip. Kai jaunikaitis perpus pasinėrė į vandenį, jie pavertė jį kalneliu, kuris maudosi juroje, o ją — į uolą. Jame nuolat lankosi linksmi žmonių būriai ir pasipila jo slėniuose. O jai lemta slėpti tiktai žmogūdzius, vagis ir kitus nusikaltėlius, nuistutus katorga iki gyvos galvos. Dovana ir baismė tęsiasi amžinai.

III.

Meilė — stebėtinai apakimas, likimo mirazas apakina tą, kuris, beprotis, užsigėdė pažvelgti į saulę. Gyveno vikrus ir pasekmingas žuvininkas. Kiauras dienas jis praleisdavo tarp tinklų ir meškerių. Laimingas budavo, kai žuvasimas pavykdavo ir piktas, kai audra, kuri drumsčia vandenį, jo darbu nedavė gerų pasėkų. Tai buvo atviras, tylus ir geras žmogus, nežinąs meilės. Bet vieną kartą, kai jis sėdėjo ant kranto su meškere, staiga ties juo pasirodė žavėtina jurų nimfa su baltu gundančiu kunu, ilgais šviesiais garbinuotais vėjo sklaidomais plaukais, žaliomis ir blizgančiomis, kaip kristolas, akimis. Ji saldžiai dainavo žavingą meilės dainą ir jos balti pirštai švelniai čiuzinėjo harmoningai aidančiomis citros stygomis. Ji buvo taip graži, taip žavėtina, kad vargšas žuvininkas nē nepajuto, kaip plyšo jo širdis ir galinai suliepsnojo vulkaniška meilės ugnis. Užsidedę nenugalimas noras susijungti su sirena ir mirti jos paslaptingam glėby, ir jis metėsi į jurą. Tris kartus pakilo jis į viršų ir tris kartus

Ką Jis Mylėjo (NOVELĖ)

—Jūs klausiate, ar aš mylėjau? Taip, aš mylėjau ir dabar tebemyliu, nors jau senai, senai ją esu matęs. Bet ką aš mylėjau? Jūs nieku būdu neįspėsite, — atsakė, mūs klausiamas Julius Norus, apysenis, žilais plaukais ir juodomis akimis, apie 40 metų amžiaus ponas.

—Artistę! — sušukom mes vienu balsu.

Norus paėmė stiklą alaus ir ilgai žiūrėjo į putojantį gėrimą, rodos jame jis matė tą, kurią jis mylėjo, o jo akys spindėjo keista ugnele.

—Ne, aš mylėjau piemenaitę, kurią sutikau ant Nemuno kranto, miške, genant egulio karves...

Mes nusijuokėm, o apysenis ponas susiraukė ir jo akys dar keisčiau degė.

—Aš norėčiau matyti, kad ponai ne pasiukoiti iš manęs norite, bet išklausyti tą, ką aš noriu jums papasakoti. Be to, jūs klausiamas.

Jis išgėrė stiklą alaus ir tylėjo.

Mums pasidarė nesmagu, bet gi ir juokai ėmė girdint tokį kontrastą. Mes nieku būdu negalėjom įsivaizduoti rimtą džentlmeną įsimylėjusį jį piemenaitę.

Kiek patylėjęs, ponas prabilo: —Ir ar stebėtina, kad aš mylėjau piemenaitę? Meilė, sakoma, nežino ribų.

Mes pritarėm.

—Taip, aš mylėjau ją 13-14 metų, kuomet man buvo 30 metų. Aš meškėriodavau Nemune, o ji ganė karves. Ganydama megdavo ir dainuodavo. Bet kokį ji balsą turėjo! Skambus, kai metalas, aiškus, nors dar truko išsidirbimo. Jos balsas man labai patiko.

Norus pripylė stiklus alaus ir mes visi išgėrėm. Cigarų dumai kamuoliukais sukosi apie mus.

—Susipažinti ir išsklaidyti jos baimę link manęs, — daug pastangų nereikėjo. Aš sėdėdavau įsmeigęs meškėrę į krantą ir žiūrėdavau tai į pludę, tai į ją, o ji tyliai niuniuodavo arba megdavo. Reikia pridurti, kad ją be mezginių niekuomet nemačiau. Man tas jos darbštumas taip pat patiko. Kai žuvis neimdavo, aš mesdavau meškėrę į šalį ir prašydavau jos padainuoti. Ir ji uždainuodavo drebančiu balsu, o aš, atsigulęs minkštoje, kvepiančioje žolėje, klausydavau. Kartais, kai aš atėdavau meškėrioti — ji pasilėpdavo ir jos dainos negirdėdavau...

Mes klausėmės ir nedrįsom jam trukdyti.

—Kartą, kai aš sėdėjau prie Nemuno, ji tyliai atėjo ir atsėdėjo šalia manęs. Pažiūrėjau į ją, ir man pasirodė, kad jos buvo šlapios. „Ne jaugi tas kudikis mane myli?“ — pamaniau. Aš paėmiau ją per liemenį ir prispaudžiau prie savęs. Ji nesipriešino. Mano lupos sulipo su jos kudikiškėmis lūpomis. Aišku — mes viens kitą mylėjom...

Mes dar paprašėm alaus ir sąskaitą, o jis tęsė toliau.

—Tą, ką aš norėjau jums čia papasakoti, — užbaigsiu trumpai. Aš ją paėmiau pas save (ji buvo našlaitė), pamokinau tiek, kiek aš sugebėjau ir mokėjau, ir leidau ją mokintis dainavimo. Jos balsas išsitobulino ir davė gerų vaisių, o kai paliko žymę dainininkė — ji užmiršo mane... Bet aš jos nepamiršiu niekad!

Jis sunkiai atsiduso.

Kai mes pasikėlėm eiti namon, jis pridūrė: —O vis tik turiu pasakyti, kad laimingiausios mano dienos buvo tai tos, kai aš mylėjau piemenaitę...

And. Skrinskis.

dingo bangose. Savo mirtimi laimingasis užsimokėjo už prisistotinimą dyvimo meilės saldymbėmis. Tą vietą, kamė jis pasinėrė, pagal jo vardą pavadino Merdželina. Kalbama, kad poetiškomis vasaros naktimis, kai jura nušvinta fosforo šviesa, sirena ir dabar kai kada vėl ten pasirodo.

Vertė A. Prapolenis.

E r e l i s

Pakilo iš lizdo Galiunas erelis Pamatę jį paukščiai Skubėjo iš kelio. Didžiudamas, vėtroms atstatęs Krutinę.

Pakilo ties kalnais Į mėlyną plynę. Žydrumas padangių Iš žvaigždės rubino Ir laisvę plačioji Erelį svaigino. Nebudams vėtrų Andrų ir pavojų Viršum debesų jis Didingai plasnojo.

„Juk žemė tik šliužiams“, — Skraidydamas mąstė. — „Turiu aš žvaigždynus Ir saulę surasti!“ Bet kelių pastojo jam Vėjai uždušę: „Nedrįski, galiune, Nedrįski, pražusi!“ „Kas amžiais ties kalnais, Bedugnėmis skraido, To vėtros ir šiurpios augštybės Nebaido. Iš kelio!“

Bet audros staiga pasikėlė Ir vėjai iššėlė Palaužė galingus sparnus jo, Iš tolo, Pagriebdami nutrenkė Tiesiai į uolą.

Skaudžiai suvažtojo Galiunas erelis Ir krito bedugnėn Be vieko, be galios... „Pražuki!“ — kvatojosi vėtra Pakilus.

Bet mirdams erelis Be baimės prabilo: „Tegu!... Bet gi šliužu niekingu Nebusiu, Gimiau ereliu, Kaip erelis ir žusiu!“

M. Venclauskis.

Juokis Sese

Juokis, sese — saulės rytas Kloja žemę spinduliais; Žiedais rytas iškaišytas Džiaugsmo burtus mums atskleis.

Žemė kelias — beria rasą, Tamsa slenka už kalnų... Meskim skausmą, kaupkim drąsą — Rytas neša dovanų.

Man šviesa ir ryto dainos, O tau rasos ir ugnis; Blaivos oras — gamta mainos, Kaip ir mudviejų širdis.

Meskim veido tamsų šydą, Pasidžiaugkime butim! Laimės choras mums pragydo, Drasūs mes nauja viltim!

Mūs širdyse — karštos liepsnos, Žemė aukuro dugne; Saulės juokas — musų dainos, Remiamės buties sapne.

Juokis, sese, kol kad rytas, Kol daržely tarpe rutų Šypos dangus parėdytas Nors ir skausmas širdy butų...

A. Sebeika.

Vargo Broliams

Nors mums drėkima akis Vargas, širdgėla, buitį, Nepameskim viltį vis, Gal dangus ir mums nušvis.

Ateis laikas ir naktis Saulės spinduliais sušvis; Mokslas tamsą išsklaidys, Vargšas laimę pamatys.

Reik tik dirbti, netingėt, Viens kitam skurde padėt, O po metų, po kity Busim lygūs tarp visų.

J. Dziemėdis (Giraitės Žentas).

Rudenio Raudos...

Rudenio vėjai sukinas, švilpia, Prisėjo sodną lapų gelsvų. Pusuogiai medžiai tarsi nusilpę, Kuždas ir liudi dienų linksmų.

Kada su saule pumpurus krovė, Kada klestėjo, žiedų žiedai, — Miela tad buvo tarsi šventovė, Skambėjo giesmės — aidų aidai.

Kada svaigino obelių kvapas, Pripildęs širdį burtų saldžių. Sudie vasara — supiltas kapas, Divinai laimej sapnų grakščiu.

Suoletis plikas sodne prie tako, Šakota liepa nedengia jo, Jis jaunai širdžiai primena sako: „Tu čia klauseisi pasakų jo“...

Širdis nerimo ir degė lupos, Tada, kai laimė buvo arti. Liepsnoj krutinė — pašėlęs upas, Ir meilės žodžiai čia ištarti.

Dabar vien švilpia viesulos, audros; Širdis palaužta — nėra žiedų. Pageltę lapai — rudenio raudos, Kur buvo gera, kur vienu du...

E. Katiliūtė.

Aržuoliniai Pamatai

(Jumoras. Specialiai dain. S. Paurai). Ar nežinot, gerbiamej, Kas tie pamatai tvirtieji?...

Be pamato, kaip matai, Virs ant šono jūs namai.

Lietuvoje pamateliams Kerta storus aržuolėlius; Saša, reikia, tai gerai Aržuoliniai pamatai.

Mums nereikia aržuolinių: Čia užtenka tik molinių. Tiesa yra tik viena, Aišku čionai kaip diena.

Mūsų „česai“ ir gadynė, Ar užkeikė, ar kas plynė, O tai bloga užtatai, Kad supuvę pamatai.

Seni bernai vandravoja Ir mergelių nedaboja, O taip yra užtatai, Kad supuvę pamatai.

„Grinorkėlės ne'vaziuoja“... Senberneliai mūs dejuoja. Argi čionai tai gerai, Argi tvirti pamatai?

Gyvanašlėms darbo yra: Nor pagauti vyrą „šėryrą“. Kad paimtų jas galai, Jų supuvę pamatai.

Statinėlę tuojau raugia, Munsainėlę visi traukia, Taigi vyrai tai, tai, tai, Jūs netikę pamatai.

Jeigu norite gyvuoti, Pinigėlių nedejuoti, Tai žiurėkite tvirtai, Kad but geri pamatai.

Giraitės Žentas.

Spaudos Apžvalga

THE BALTIC REGION — BALTIKO APYLINKĖ. Studija Fiziškos ir Humanistinės Geografijos — A Study in Physical and Human Geography. — Nauja knyga anglų kalboje. Parašė Am. technologas, klasikas E. G. Woods, Sc. D., F. G. S., F. R. C. S.

Minimą knygą atspaudė Dutton Co., New York, 1932 m. Knyga 434 pusl. Apie Lietuvą „Lithuania — Lietuva“ rašoma 389-404 pusl. — 9 lapai bei 18 puslapių. Knygoje telpa 193 braižytinės iliustracijos iš Baltiko tautų ir valstybių fiziško gyvenimo. Lietuvos braižo-piešiniai: 1) Lietuvos žemėlapis; 2) Lietuvos ukių vežimai ir tt.; 3) Gelžkelis ties Vokietijoje siena; 4) Kauno miestas ir 5) Klaipeidos pta. plauka.

Autorius, p. E. G. Woods, savo knygoje, kaip technologas, gana gambiai išbraižė Lietuvos arba ir visos Baltijos aplinkinių valstybių tautų fizišką bei geologinę istorinę. Lietuvos, taipgi Latvijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos ir Estijos žemės šluoginis, upės, kalnus, girias, prielaukas labai aktyviai nupiešė. Miestus, gelžkelius, žemdirbystę taip pat gerai išilustravo.

Knygos antgalvis „The Baltic Region“ — fiziškos ir žmoniškos gyvumo-geografijos, aiškiai pasako, kad knyga prie pirmos rubrikos turi fizišką arba ir materialią apybraižą. Užtai apie Baltijos tautų-valstybių etniką, civiką ir politiką nieko įdomaus nepasako. Apie Baltijos valstybių-tautų etniką, politiką ir civiką gerai parašo p. Arthuras Rugli knygoje „New Masters of the Baltic“. Sios dvi anglų kalboje knygos, tai Baltijos tautų-valstybių fiziškas ir protiškas duetas. M. Stakėnas.

LIETUVIAI AMERIKOJE

NEWARK, N. J.

Gražiai Paminėta Vilniaus Gedulo Diena.

Newarko lietuviai bendromis pastangomis spalį 9 d. surengė Vilniaus Gedulo Dienos paminėjimą. Publikos susirinko artipilnė šv. Jurgio Dr-jos lietuvių salė ir apie 8 val. vakare pradėtas turinings programos. Vietos veikėjas p. V. Ambrazevičius atitinkama kalba atidarė vakaro programą, pirmiausiai pakviestas dainininkė Z. Vitaitienė padainuoti ir vietos vargoninkas Stansauskas pianu paskambinti Lietuvos Himną ir visai publikai pritariant himnu pradėtas vakaro programos. Po to perstatomas šio vakaro vedėju vietos veikėjas p. A. S. Trečiokas, kuris atitinkamai paaiškines šio vakaro tikslą ir Vilniaus Pasų bei ženklių reikšmę ir svarbą tėsę programą žemiau pažymėta tvarka.

Pirmiausiai perstatomas pakalbėti vietos klebonas kun. Kelmelis, kuris kalbėjo trumpai, nurodydamas lietuvių tautai padarytas skriaudas Želgiovskio smurtu Vilniaus išplėšime ir ragino lietuvius nenuostoti kovot iki Vilniaus nebus grąžintas Lietuvai. Po jo perstatomas pakalbėti p. K. J. Krusinskas iš Brooklyn, kuris tiksliai apgalvota kalba nurodė priežastis, kurios privėdė lietuvius prie ištautėjimo ir tas sudarė pagrindą net ir sostinės Vilniaus netekimui. Tarp kitą p. Krusinskas pažymėjo, kad ir šandie dar Lietuvos visuomenės viršūnėse stovinti vada, kurie vadovauja valstybės valdyme, neparodo griežto tautinio pasiryžimo ir pagarbos lietuvių. Kaip pavyzdį p. Krusinskas paminėjo, kad šiais mokslo metais net 22 pirmieji Lietuvos valstybės vadų sunai ir dukters įstojo į vokiečių gimnaziją, kuomet Lietuvoje yra užtekinai lietuvių gimnazijų ir jose galima taip gerai išmokyti vokiečių kalbą, kaip ir vokiškoje gimnazijoje.

Pabaigus p. Krusinskui kalbėti, perstatoma dainininkė Z. Vitaitienė, kuri sudainavo tris šio rengimo tikslui ir dvasiai tinkamas dainas, būtent: S. Šimkaus „Kur bakužė samana“ ir „Oi greičiau“ ir Kačėnauko „Gimtinė“. Dainavo puikiai, ypač labai galingai sudainuota kelianti kiekvieno lietuvių dvasią „Oi greičiau“ daina. Publiką traukėmingsiais aplo-dimentais palydėjo dainininkė, kuriai akomponavo p. Stanšauskas.

Tuomi vakaro programos ir baigtas. Kiek teko patirti, visa publika labai patenkinta šio vakaro programu. Todel smagu pažymėti, kad musų kolonijoj gražiai ir reikšmingai paminėta Vilniaus Gedulo Diena, už tai nuosirdžiai ačiū visiems programos dalyviams, šio rengimo rengėjams ir visai skaitlingai publikai, kuri atsilankė į šį svarbų rengimą. Beje, publikoje matėsi lietuvių iš Elizabeth, Jersey City ir net iš Long Island ir iš Brooklyn.

Komiteto Narys.

Priėmimas Radio Danininkės.

Ponų Kaminskių namuose, 72 Mapes Ave., Newark, buvo surengtas draugiškas vakarienis priėmimui ir pagerimui p. Kaminskienės draugės, radio dainininkės iš Chicagos, ponios B. Seresevičienės. Vakarienyje dalyvavo pp. Nutautai, Balčiūnai, Ulevičienė, Clark, M. L. Vasil, p-lė Duzel, Stroliai, A. B. Strimaitis, E. Bukantis.

Svečiai visą vakarą pasilinksminė anie 12 val. naktį išsiskirstė.

Patyręs.

NORWOOD, MASS.

Puikiai Pavykusi Lietuvių Aviacijos Diena.

Jamaica Plain ir Norwoodo SLA. jaunuolių kuopų iniciatyva suruošta Bostono ir apylinkės lietuvių Aviacijos Diena puikiai pavyko visais žvilgsniais. Kadangi ši nepaprasta lietuvių šventė buvo suruošta netoli Norwoodo esančiame Metropolitan airpote, tai Norwoodo policija turėjo šauktis

net Cantono policijos pagelbos, kad būtų užtekinai policistų nesuskaitomai skaitlingos minios tvarkymui ir kontroliavimui. Amerikonų spauda, kuri šią Lietuvių Aviacijos Dieną gražiai aprašė, tikrina, kad nemažiau 10,000 minia suplaukė į Metropolitan airportą. Policijos apskaitliavimu buvo suvažiavusių viršaus tūkstančio automobilių, o kiek publikos suvažiavo gatvėkariais ir kitaip? Tikrai buvo banguojanti jura publikos iš visos šios apylinkės miestų ir miestelių. Tokio skaitlingo lietuvių suvažiavimo šioje apylinkėje dar nebuvo.

Narsiuosius musų lakunus: kap. S. Darių ir lak. S. Girėną eptuziastiškai sutiko tūkstantinė minia ir visi su šurpulin-gaus jausmu dabojo musų lakunų įvairiais budais skraidymą ore. Ir ko jie čia neparodė! Ištikro reikia drąsuolių, kad taip varteliotis ir nardyti aeroplanu ore, kaip tai darė musų drąsieji lakunai.

Neabejoju, kad rengėjai aprašys šios lietuvių šventės visą eiga ir programą, tai ir pasitenkinu vien pažymėjimu paties fakto, kad netikėtinais sekmingai suruošta Lietuvių Aviacijos Diena. Už tai priguldi didelis pagyrimas Jamaica Plain ir Norwood SLA. jaunuolių kuopoms ir jų veikėjam už padarymą iniciatyvos šiam taip įspudingam rengimui. **Dalyvis.**

NEW BRITAIN, CONN.

Gražus Porengimas.

Spalių 1 d. įvyko Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrta vakarienyje. Publikos susirinko pilnutė salė ir muzikantai įvairius šokius grojo iki 10:30 val. vakare. Po to buvo prirengti stalai ir apie 11 val. svečiai sėdo prie skanios vakarienyės, kuria visi buvo patenkinti. Skyriaus pirmi-ninkas paaiškino vakarienyės tikslą ir priminė usius karius už Lietuvos laisvę, taipgi paragindamas susirinkusią publiką žuvusius karžygius pagerbti atstojimu ir kelių minučių tyliu galvos nulenkimu, ką publika padarė.

Po to vakaro vedėjas perstatė pakalbėti skyriaus pirmi-ninką p. V. Vitukiną, kurio kalba buvo įdomi Vilniaus reikalais ir sukėlė publikoj didelio pasiryžimo jausmą dirbti Vilniaus atvadavimui, už ką publika širdingais aplo-dimentais padėjo p. Vitukinui. Toliau perstatyta pakalbėti sekami veikėjai: J. Petkevičius, Z. Gilevičius, A. Strazdas, J. Poškus, J. Gerdis, adv. E. Politis, M. Neimonas, M. Zvinakis.

Toliau perstatytas musų vietinis vargonininkas A. Olšauskas, kuris su savo pagelbininku p. Sintautu ir p-lė Aigencūteitė pianu pritariant padainavo. Ne tik p. Olšauskas dainavo, bet ir gražiai pakalbėjo apie Vilniaus įsikurimą. Žodžiu, vakarienis pavyko labai puikiai ir valgių ant stalų dar nemaža pasiliko. V. V. S. skyriui pelno liko virš 20 dol. Už tokį Vilniaus vadavimo darbo atjautimą visiems širdingai dėkojam; kaip New Britaino, taip ir apylinkės lietuviams už tokį skaitlingą atsilankymą ačiū!

Šiame vakarėly išparduota daug Vilniaus Pasų ir daugelis prisidėjo tarpti Vilniui Vaduoti Sąjungos nariais. Todel kurie norėtumėt prisirašyti prie vietinio skyriaus, malonė-kai kreiptis prie bent kurio valdybos narių: V. Vitukinas — pirm., M. Grimaila — vice pirm., J. Janušoniuotė — sekr., M. Miežlajskienė — ižd., M. Zvinakis — koresp. **M. Zvinakis.**

WILKES BARRE, PA.

Lietuviai Amerikonų Spauodoje.

Wilmingtono klonio lietuviams besirengiant spalį 16 d. šven-ti Lietuvių Aviacijos Dieną, šios apylinkės amerikonų spauda, ypač Wilkes Barre dienra-ščiai labai plačiai ir gražiai aprašė tas lietuvių pastangas, pažymėdama musų lakunų: kap. S. Dariaus ir lak. S. Girėno aviacijos srity gabumus ir jų pasiryžimą sekamą pavasarį kristi iš New Yorko į Kauną ir grįžti atgal. „Sunday Inde-pendant“ dienraštis patalpino didelį kap. Dariaus paveikslą ir aprašė visą jo gyvenimo ir darbų istoriją. Lietuviams, ypatingai priaugančiai musų kartai yra didelis smagumas tokias žinias amerikonų spau-doje skaityti. Tokie musų tautiečių žygiai aprašomi ameri-gonų spaudoje yra dideliu pas-katimiu prie lietuviybės čia-gimiam jaunimui. Todel musų lakunai užsitarauja didelio kredito, kad suteikia progos savo drąsių pasiryžimu gražiai atsiliepti apie lietuvius ir jų darbais amerikonų spaudoje.

Antra žinutė, tilpusi ameri-konų spaudoje, skelbia, kad buvęs SLA. Vice Prezidentas p. Viktoras Kamarauskas yra paskirtas demokratų partijos pirmininku Edwardsvilės mies-te ir apylinkėje. Dabar p. Ka-marauskas yra vertėju Wilkes Barre teisme ir augštai stovi šios apylinkės demokratų par-tijos sferose. Smagu patirti ir tas, kad musų tautiečiai pradeda užimti pirmieles vietas ir Amerikos politikoj, kuri neišvengiamai paleičia kiekvieną šio krašto gyventoją. Linkėtina SLA. veikėjui ge-viausio pasisekimo Amerikos politikoj veikiant. **Ona M. Kaitienė.**

ATSISIAUKIMAS I A. P. L. A.

3 KP. IR VISUS NARIUS.

A. P. L. A. 9 Kuopai Rezolu-cija, su Pasiaiškinimais Tri-jų Draugų Išmestų iš A. P. L. A. 9 Kp., Spalio 2 d. Gerbiamieji Draugai ir Draugės! Mes trys A. P. L. A. 9 kp., New Kensington, Pa., nariai — J. Sviapas, J. Miliauskas ir J. Razeliunas — klau-siame, jus draugai, kur jus gavot tokias teises mus sus-penduoti praeitame susirinki-me mėnesiniu, duoklių iš mus neimant? Ką mes padarėm? Išskyrus tą, kad nenorime vienytis su komunistais ar bimbiniais — nieku nepasikaltom draugijos įstatams. Mes kova-jam tik už draugiją ir jos įstatymus, mes tik priešinamės komunistų sistemai L. D. S. mizariniams ir bimbiniais, o ne A. P. L. A. draugijai. Gerbiamieji draugai ir draugės, mes iš tikros širdies kalbame į jus: mes visi trys pareiškiam, kad neisime prie L. D. S. arba mizarinių ar bimbinų. Mes norime būti A. P. L. A. draugijoje, bet nenorime eiti prie draugijų griovikų, nes jie jau ne vieną draugiją sugriovė ir dabar griaua A. P. L. A. draugiją. Todel mes tik jiems ir priešingi.

Taipgi visiems seniems A. P. L. A. draugijos nariams pareiškiam, kad protestuotų prieš Bimbą ir jo pasekėjus už spendavimą senų narių vien delto, kad jie nenori vienytis su komunistais arba jų susi-vienijimu.

Šio rašinio tikslu yra, kad atkreipti skaitytojų domę, jog visuomeninis veikimas kiekvie-nam žmogui yra reikalingas ir vienu ar kitu žvilgsniu pūnai apsimoka. Todel reikia stoti ir už A. P. L. A. draugiją ir jos

įstatymus ir pašalinti priešus, kurie stengiasi šią draugiją sugriauti. Prie kiekvienos orga-nizacijos kožnam naudinga prigulėti ir veikti tose organi-zacijose, nes čia turim progos ir patys sau naudos atsiekti ir kitiems tokiu pat budu pasi-tarnauti. Prie to, čia veikiama ir kulturingi darbai, todel su-sidaro moralė nauda ir visuo-menei, kas veda mus į švie-sesnę rytojų.

Todel draugai ir draugės, kviečiu visus stoti už A. P. L. A. draugiją ir už jos įstatus. Stengkimės dirbti, kad praša-linti priešus, kurie bando šią draugiją griauti.

Jonas Sviapas,
A. P. L. A. 9 Kp. Narys.

NAUDINGI IR KENKSMINGI VABZDZIAI.

Vabzdžių yra nesuskaitoma daugybė rūšių. Bet žmogui yra dvi svarbiausios vabzdžių ru-sys: naudingi ir kenksmingi vabzdžiai. Kyla klausimas, ar naudingi atneša daugiau nau-dos, ar kenksmingi daugiau ža-los?

Kenksmingi vabzdžiai labai daug kenkia. Pavyzdžiui, tik viena vynuogių utėlė, kuri nai-kina vynuynus, per 15 metų Francijoj pridarė apie 31 mi-liardą litų nuostolių.

Milžiniškus nuostolius daro škėrai (šaranciai), drugio uo-das, tse-tse musė, kurie daro negalimus gyvenimui milžiniš-kus plotus. O kur visokie pašė-lij, daržovių bei medžių nai-kingtojai?

Naudingų vabzdžių svarbiau-si — tai bitės ir šilko kirmi-nai. Šilko kirminai duoda lai-bai daug naudos. Per metus šilko kirminai pagamina visa-me pasauly šilko maždaug už

penkis milijardus litų. Bet svarbiausią vaidmenį vaidina vabz-džiai žolynų bei medžių apvai-ginime. Jeigu ne vabzdžiai, tai dauguma žolynų ir medžių ne-duotų jokių vaisių. Čia vabz-džių nuopelnas yra milžiniškas ir manoma, kad šituo budu jie atlygina visas jų padaromas žalias.

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisninotas Graborius ir Balsamotojas.
Apraada visose šakose.
Notary Public.
54-47 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

Lietuvos Bondsu

Savininkai gaus augš-čiausią marketo kainą pi-nigais. Dėl informacijų rašykite Dept. 2.
Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skaus-mais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — ramentų sukumu, nes skau-dėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.
CAPSICO COMPOUND
mossis lengvai prašina virš-minėtas ligas; mums šandien daugybė žmonių stūnia padė-kavonės pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05.
Dukart tvirtesnė 75c.
Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydymis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

INDIJOJE SU CLIVE'U
"Gamta savo žalumoj" — kaip atvaiz-duota išymus dailininko, Karl Goodwin Clive'o ir naujais jo pasiekėjais puoliais, kuriuos laukinės, ištroškusias kraujo čiobūvių gaujos virėjo 20 prieš 1, kovojė ties Plassey — Britu Indijos Im-perijos užgimimas — kaip aprašyta garsoje Henty knygoje, "With Clive in India."

—ir žalias tabakas neturi vietos cigaretuose

Jo nėra Luckies ... lengviausiam cigarete kokį kada nors rūkėte

MES perkame puikiausią, patį puikiausią tabaką visame pasaulyje, bet tas dar neišaiškina kodėl žmonės visur skaito Lucky Strike lengviausiu cigaretu. Dalykas tame, kad mes niekuomet neužmirštame teisybės, jog "Gamta savo žalumoj Retai švelni ir Lengva" — todėl šis

puikus tabakas, jį tinkamai pasendinus, išmokinus, perleidžiamas per pagerinamą Lucky Strike valymo procesą, kuris žinomas kaip — "It's toasted". Štai kodėl kiekvieno miesto, miestelio ir sodybos gyven-tojas sako, kad Luckies yra tokie lengvi cigaretai.

"It's toasted"
tas pakelis lengvų Luckies

Ši žmogus paralytų geresnę knygę, pasakytą geresnį pamokslą, ar padarytą tobulesnius slaptus pelėms taudyti negu jo kaimynas, o pasistatytą namus milko tankinėje vietik pasulvis iki jo darą pramus taką.
RALPH WALDO EMERSON
Ar šis pareiškimas negandėtinai paaiškina kodėl pasaulis užgria ir priima Lucky Strike?

VIETINĒS ŽINIOS

NEPAMIRSKIT JAUNUOLIU PARENGIMO.

SLA. 372 jaunuolių kuopos įdomiu programu parengimas įvyksta sekama sekmadienį, spalio 23 d., Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo salėje, 80 Union Ave., Brooklyne. Programas prasidės 4:30 val. po pietų, po programai šokiai iki vėlumos prie gero orkestro muzikos.

Programoje dalyvauja jaunuoliai, kurie suvaidins juokingą farsą „Kelnes“ ir taipgi bus koncertinė programo dalis, kurios tarpe kitų dalyvauja šios kuopos nariai: p-lė Violeta Tamkiūtė ir p. Vitalis Bukšnaitis. Bus visais žvilgsniais įdomus ir linksmas vakaras.

Kviečiami visi vietos ir apylinkės SLA. nariai ir visi lietuviai atsilankyti į šį jaunuolių parengimą, nes tai geriausias būdas parodyti jaunuoliams, kad jų parengimus ir pastangas visuomeniniam veikimui įvertiname ir gerbiame. Savo atsilankymu paremdami jaunuolių veikimą priduosim jiems energijos ir drašos daugiau veikti ateity. Visi nepamirškite šio gražaus jaunuolių parengimo ir visi atsilankykite jame pasilinksinti. Ypatingai visų SLA. narių pareiga atsilankyti ir todėl pasitikiu su visais šios žinutės skaitytojais pasimatyti jaunuolių parengimą sekama sekmadienį, Piliiečių Klubo salėje.

Rengėjų Draugas.

LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SUVAŽIAVIMAS.

Spalio 11 ir 12 dd. „Vienybės“ salėje, Brooklyne, įvyko penktas metinis Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos suvažiavimas, kuriame dalyvavo lietuvių agentūrų atstovai iš New Yorko, New Jersey, Conn., Mass. ir Illinois valstijų.

Be savų medžiaginių reikalų agentai kreipė daug dėmesį lietuvių turistų tautinius bei dvasinius reikalus, svarbiausiai į Klaipėdos uostą. Smagu pažymėti, kad bendri lietuvių agentų darbai ateinančiais metais dar didesnės naudės atneš Klaipėdos uostui, negu iki šiol atneš. Mat vis daugiau ir daugiau laivų kompanijų sutinka leisti laivus iš Amerikos uostų į Klaipėdos uostą, net didžiosios linijos sutinka tokiu būdu Klaipėdos uostą populiarizuoti. Agentų Sąjungos valdyba dirba visomis išgalėmis, kad tiesioginį susisiekimą su Klaipėda palaikyti ir dar kiek galint tobulinti.

Visas suvažiavimas ėjo geriausioji nuotaikoj ir padaryta daug naudingų nutarimų. Suvažiavimui pirmininkavo Sąjungos pirmininkas J. Ambraszewius, sekretoriavo p. K. Sivadras iš Cambridge, Mass.

Be tiesioginių suvažiavimo darbų, jo dalyviai turėjo progos dalyvauti ir laivų linijų surengtose vaišėse. Keturiolika didžiausių linijos, butent: Švedų, Olandų, Anglų — Cunard Line — ir vokiečių North German Lloyd savo laivuose suruošė agentams vaišes ir šie met tikrai puikiai pavaišino agentus ir jų draugus. Visi dalyvavę laivų kompanijų surengtose vaišėse yra pilnai patenkinti ir ilgiai jų neužmirš.

Reporteris S. J.

SVEIKSTA SLA. VEIKEJAS.

Smagu pranešti SLA. narių žiniai, kad SLA. 38 kuopos narys ir pasižymėjęs SLA. veikėjas, buvęs net SLA. Kontrolės Komisijos narys, p. Juozas Marcinkevičius, jau sveiksta. Jau gana ilgas laikas kaip p. Marcinkevičius serga prisime-

tusių kojų skaudėjimu ir buvo laikai, kuomet ligonis labai blogai ir pavojingai jautėsi. Dabar jau gali pavaikščioti ir nors išrodo labai sumenkęs, bet jau taisyti. Lankė visokius daktarus ir specialistus, dabar gydo p. Marcinkevičių SLA. 38 kuopos daktaras kvotėjas Dr. Zukauskas. Blogiausiai yra tas, sako Juozas, kad daktaras įsako mankštintis, vaikščioti ir ką nors veikti, kad padidimus draujo cirkuliaciją, o man taip sunku net paeiti, jau nekaltant apie bent kokį mankštynasi ar užsiėmimą kuo nors. Kojos dar silpnai tarnauja ir šiaip jėgų stinga, bet jaučiu, kad einu geryn ir tikiuosi ne užilgo galutinai pasveikti, gana linksmi paaikšino p. Marcinkevičius apie savo padėtį.

Linkėtina, kad gerb. SLA. veikėjas kuogreičiausiai pasveiktų ir vėl stotų prie veikimo SLA. labai, kaip kad praieity energingai ir su pasišventimu veikė SLA. reikalais.

Ligonį Aplankęs.

PAS KAIMYNUS IKURTUVĖSE.

Spalio 12 d. pas ponus S. F. Gudus, W. Orange, N. J., įvyko ikurtuvių popietinė arbatėlė. Mat ponai Gudai naujai perremontavo ir išpuošė savo gražius namus, tai tuo tikslu padarė ikurtuves ir sukviėturė artimųjų ir vaišes. Šitos vaišės buvo skirtos tik moterims, nes pokilį iškėlė ponia Gudienė savo draugėms, bet kur čia apseisi be vyrų! Malonu buvo turėti moterims šeiminką, kuris pasižymėjo nepaprastu vaišingumu, bet apie vakarą atsirado ir daugiau vyrų. Mat jie žino, kad moterų vaišėse yra malonu ir linksmu dalyvauti.

Ponia Gudienė, gelbstint jos maloniam vyrui, labai puikiai pavaišino skaitlingą būrelį susirinkusių viešnių. Kelios ponitės buvo net iš Brooklyno atvykusios. Turėta tikrai smagu ir malonus pasivašininimas ir viešnios nenoriai skirstėsi iš svetingų ponų Gudų namų jau tik vėlai vakare.

Kaip žinoma, p. A. S. Gudas yra plačiai žinomas Newarko apylinkėje kaip žymus biznierių ir nuosirdus tautinių reikalų rėmėjas. Beveik nebuvo tokio visuomeninio parengimo Newarko, kurio komitete nebutų ir p. Gudo. Kadangi p. Gudas senai priguli ir prie S. L. A., tai ir SLA. kuopos parengimuose jį matome aktyviai dalyvaujant ir tuos parengimus visokiais būdais remiant. P. as Gudas yra savininku Kauanas Bus kompanijos ir šiame bizny jam sekmingai klojasi. Linkėtina ponams Gudams linksmo ir laimingo gyvenimo jų naujai išpuoštuose namuose.

Newarke yra ir daugiau svetingų lietuvių. Šia proga noriu pažymėti, kad spalio 9 d. įvydžio irgi labai malonios vaišės — popietinė arbatėlė pas ponus Trečiokus. Mat jie pasinaudo-dami surengtu Vilniaus Gedulo Dienos paminėjimu, sukviėturė skaitlingą būrelį Newarko ir apylinkės draugų į savo svetingus namus ir puikiai pavaišino visus. Tai buvo lyg ir su-tiktuvės ponui Trečiokui, kuris prieš keletą dienų sugrįžo iš Lietuvos. Maloniai pasivašini-nus pas ponus Trečiokus (tik tas nežino ponios Trečiokienės vaišingumo, kas jų namuose nebuvo), visi svečiai kartu su šeiminkais nvyko į Lietuvių Salę, kur buvo surengtas Vilniaus pagrobimo paminėjimas. Bego smagu ir malonu patekus į tarpą draugingų ir sve-

tingų newarkiečių. Ilgai jų vaišių neužmiršime.

Brooklynietė.

RUOSKITES Į RADIO VAKARĄ.

Į SLA. nario V. Matusevičiaus tvarkomos Lietuvių Radio Valandos rengiamą vakarą, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 6 d., Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo salėje, 80 Union Ave., Brooklyne, privalo ruoštis visi lietuviai šios valandos klausytojai. Reikia atminti, kad bus įdomus programos, bus suvaidinta komedija, bus koncertas ir šokiai p. Berenio radio orkestrui grojant. Programas prasidės 5 val. po pietų. Įžanga tik 50c. asmeniui. Pelnas skiriamas pėrėjimui į galingesnę stotį su Lietuvių Radio Valanda.

Tikslas gražus ir naudingas, programos įvairus ir pasilinksminimas kiekvienam užtikrintas. Todėl reikia pasitikėti, kad visi Brooklyno ir apylin-kės lietuviai skaitlingai atsilankys į šį įdomų vakarą.

Aš Busiu.

REKORDĄ PASIEKUSI REGISTRACIJA.

Pereitą visą savaitę ėjo New Yorko mieste busiančių balsuotojų sekamais rinkimais registracija. Paprastai nacionaliuose rinkimuose, kuomet įvyksta prezidento rinkimai, daugiau piliiečių dalyvauja, ne- lę vietiniuose miestų ir valstijų rinkimuose. Tačiau šiemet New Yorko mieste balsuotojų užsiregistravimas sudarė naują rekordą. Viso užsiregistravo 2,334,131 balsuotojas. Keturi metai atgal, 1928 m., nacionaliams rinkimams užsiregistravusių buvo 2,029,618, taigi šiems rinkimams užsiregistravusių yra net virš 300,000 balsuotojų daugiau.

Paprastai rinkimuose nedalyvauja visi galinti balsuoti piliiečiai. Todėl šitas padidėjimas galima dalinai priskaityti padidėjusiam skaitliui balsuotojų ir susidomėjimui piliiečių busiančiais rinkimais lapkričio 8 d. Politinių partijų vadai ir kandidatai šitą piliiečių susidomėjimą rinkimais aiškina įvairiai savo naujai. Tačiau galimas daiktas, kad New Yorko miesto balsuotojų susidomėjimas rinkimais reikiama aiškinti labai jaudinančia padėtimi del Tammany Hall mašinos užmačių. Jau bankieriai atsiskakė teikti miestui paskolą ir todėl politikieriai nerimauja kas bus su miesto tarnautojų ir valdininkų algomis su pradžia lapkričio mėnesio. Besirengiančios ir toliaus miestą valdyti Tammany mašinos tarnai neparodė jokio taupumo naujai paruoštame biudžeto projekte ir todėl bankieriai atsiskako daugiau pinigų skolinti miestui. Todėl nenustabu, kad tokioj atmosferoj New Yorko gyventojai parodė gyvensnio susidomėjimo busiančiais rinkimais, gal nie tiek prezidento išrinkimu, kiek paties miesto reikalais.

Artima ateitis parodys ar šis padaugėjimas balsuotojų reiškia didesnį piliiečių supratimą esamos padėties New Yorko, ar pasiliks tik paprastomis politikierių agitacijos išdavomis. Laikas Amerikos piliiečiams rimtai pagalvoti už ką balsuoja ir kokius žmones į taip labai atsakomingas valdininkų vietas renka.

AR ESATE NERANGUS — PAVARGĘS?

NUGA-TONE yra gydytojas preskripcija prirengta atgaivinti, sutvirtinti juss abnėja fizinį stovi. NUGA-TONE stimuluoja apetitą. Jus jausitės tvirtesniu; geriaus galėsite miegoti.

Ekite pas savo vaistininką ir nusipirkite vieno mėnesio treatmentą, kuris kainuos jums tik vieną dolerį. Priiminkite tabletkas per dvidešimt dienų, ir jeigu jus busite neužganėdintas, jus pinigai bus grąžinami.

Šis jaunas lietuvis vaikas turės pasisekimo pasaulį

Antanas Butrimas senjoras Aukštojoj Mokykloj. Jis aukštam laipsny savo klasėje. Natūrališkai, jo tėvai juo didžiuojasi. Jie bando jam teikti tuos patogumus, kuriais naudojasi jo draugai — patogumus, kurie pagelbės jam išmokti biznišku budu atlikti reikalus.

Vienas tų patogumų, tai namuose telefonas. Jis juo pašaukia ir atsako savo mokyklos draugams. Jie nagrinėja bendras problemas ir išvysto planus įvairiam mokyklos veikimui, lyginai, kaip biznierių daro.

Jeigu jusų sunys ir mergaitės auga, telefonas namuose jiems pagelbės žinoti viską kas darosi ir kartu išmoks juos geriausiai išnaudoti laiką.

Mes kviečiame jus užėti į mūsų artimiausių Biznio Įstaigą, patirti kaip mažai kaštuoja turėti savo telefoną. Jums nereikia iš karto jį užsisakyti, bet sužinokite — o paskui pagalvokite.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

Kuopos Susirinkimas

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 30 d. spalio, 1:30 val. po pietų, Julius Danulevičiaus svetainėj. Visi draugai malonėkite dalyvauti, nes yra svarbių dalykų apsvarstyti. Taipgi nepamirškite atvesti savo draugus prirašyti prie SLA. 12 kuopos. Franas Augustaitis.

KALEDŲ EKSKURSIA I LIETUVĄ
Rengia Liet. Laiv. Agentų Sąjunga Amerikoje.
SVEDŲ AMERIKOS LINIJA
Iš NEW YORKO į KLAIPĖDĄ
Per Baltijos jūrą
TRUMPAS KELIAS LIETUVŲ SVEDIJŲ S.S. „DROTTNINGHOLM“
Išplaukia iš New Yorko
GRUODZIO 2, 1932 M.
Ekskursijos palydovas p. Vl. P. Mučinskas. Svedų Amerikos Linijos, Centro rąstinės Amerikoje, Lietuvių Skyriaus vedėjas. Jis stengsis padaryti kelionę pilną idomybių, apie kurią visiems bus malonu prisiminti. Gaus brošiūrėles: „Bendros Informacijos Kelionėje į Klaipėdą“ ir „Kaledų Ekskursija“. Gaunamos pas agentus arba:
Swedish American Line,
21 State St., New York, N. Y.

I LIETUVĄ
per BREMENĄ
greičiausiai jūrų laivais
BREMEN EUROPA
Puikus geležinkelio susisiekimas iš BREMERHAVEN į LIETUVĄ.
Del informacijų kreipkitės:
57 BROADWAY, NEW YORK
NORTH GERMAN LLOYD

REIKALAUJAM AGENTŲ IR AGENCIŲ
Del pardavinėjimo naujai išrastų gyduolių. Agentams gerai apmokam ir neturi jokių blogų laikų. Klauskite pilnų informacijų.
D. O. COMPANY,
Box 352, Hartford, Conn.

Sunaikinamas Peršalimas su Nebrangiu Vaistu
„Mano trijų metų sunys susirgo dideliu peršalimu. Aš išiepiu Pain-Expeller su alyvų aliejumi jo kerštinė ir pečius. Sekanti rytą peršalimas buvo jso visiškai pranykęs. Aš rekomenduoju Inkaro Pain-Expellerį gydymui nuo peršalimo, skaudamų muskulų, susirūstusių sąnarių ir geliamų kojų pėdų.“
S. D.
Travis, Staten Island.
PAIN-EXPELLER

DĖMESIO!
TIESIAI Į KLAIPĖDĄ PO AMERIKOS VĒLIAVA BE JOKIO PERSĖDIMO.
Nėra kito tiesaus susisiekimo su KLAIPĖDA, kaip tik AMERICAN SCANTIC LINIJOS moderniais vienos klasės laivais, kuriuose keleivini sudaromas įspudis jausit, kaip namie. Trečios klasės nėra. Visi kambariai erdvi, su langais. Kiekvienas kambarys turi atskirą modernišką maudynę.
Šiems Metams Paskirti Sekanti Išplaukimai:
LAIVAS „SCANYORK“ LAPKRICIO (NOV.) 5 D.
Imant dėmesin TIESIOGINĮ SUSISIEKIMĄ ir visus kelionėje patogumus—laivakorčių kainos labai žemos.
INFORMACIJŲ IR LAIVAKORČIŲ REIKALAIS TUOJ KREIPKITES PRIE SAVO AGENTO, ARBA TIESIOG Į
AMERICAN SCANTIC LINE
5 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
JUOZAS SMITRUS,
Lietuvių Skyriaus Vedėjas.

MUZIKA MUZIKA ŽMOGAU IŠGIRSKI... MARGUTIS
Vienintelis lietuvių muzikos ir dainų žurnalas su gaidoms išėina du kartu į mėnesį skiriamas liaudžiai. Tiems, kurie moka skambinti pianą, Margutis yra prieinamiausias su savo lengvo stiliaus muzika. Tinka mažiems ir didelėms. Kaina tik \$2.00 ir metus.
Adresas: MARGUTIS, 2437 West 69th St., Chicago Ill. Red. Leidėjas: Komp. A. P. Vanagaitis.
MARGUTIS DIENŽODIS — NAUJANYBĖ!
Chicagoje Margutis duoda radio programas kas vakarą iš stoties WHFC ir WKBI (1420 kvl.) 10 valandą. Tą programą girdi Chicago ir apylinkės lietuviai. Margutis patiekia vėliausias žinias iš viso pasaulio ir iš Lietuvos. Sekmadienis tas pats programos buda 2:30 val. po pietų. Tai yra moderniškas dienraštis, kokio dar niekas neturi. Jis aptar nauja apie 150,000 lietuvių!

MOKYKLŲ VADOVELIAI
LIETUVOS LAIDA — GAUNAMI DABAR!
A. B. C. Pradžiamokslis (J. Damijoniaičio) 35c
Vaikų Darželis (Dalis I) 60c
Liet. Kalbos Gramatika (J. Damijoniaičio) 75c
Liet. Kalbos Gramatika (Rygiškių Jono) 75c
Sakalėlis (spalvuotas) (Dalis I. Esmaitis) 50c
Sakalėlis (Dalis II. Pradžios mokyklai) 50c
Sakalėlis (Dalis III.) \$1.00
Sakalėlis (Dalis IV.) \$1.50
Krašo Mokslo Vadovėlis (Istorijos Pradž.) 50c
Aritmetikos Uždavynas (Pr. Mašiotis) 75c
Liet. Literatūros Vadovėlis \$1.00
Buhalterijos Kursas 80c
Plokštumo Trigonometrija \$1.00
Visuotinioji Istorija \$1.50
Drambliukštis (paveikslų knyga vaikams) \$2.00
Naujoji Istorija \$1.50
Liet. Geografija (Klimo) \$1.25
Geometrijos Uždavynas \$1.00
Virėja (Vadovėlis valgių gamybai) \$2.00
Mokyklėms duodama nuolaida
Su užsakymais kreipkitės:
VIENYBĖ
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

“Juodo Karžygio Sunus”
K. S. Karpavičius, Lietuviškų istoriškų apysakų kūrėjas, rašo savo didžiausį Lietuviškų Karžygystės Apysakų kūrinių, kokio jokis kitas Lietuvių rašytojas dar nepasiekėno parašyti. Tos apysakos tilps “DIRVOJE” savaitė iš savaitės per kokius porą metų. Taigi, nepraleiskit progos tų apysakų nepaskaite — tapkit “Dirvos” skaitytojai —
“Dirva” yra didelis, 8 puslapių tautinis savaitinis laikraštis
Metams: Amerikoje \$2; Kanadon \$2.50; Lietuvon ir kitur \$3.00.
— REIKALAUKIT NUMERIO PAMATYMI — DYKAL —
“DIRVA” 6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio.

SENAI LAUKIAMA
Valgių Gaminimo ir Namų Priziurėjimo
KNYGA JAU GATAVA
Joje Telpa Apie 400 Receptų Del Gaminimo Įvairių Valgių Puslapių 173. Su paveikslais
Kaina su prisuitintimu \$1.00
Sveikatos atžvilgiu ta knyga turėtų rasti kiekvienoj lietuvių šeimoj
Užsakymus siųskite šiuo adresu:
AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street — Worcester, Mass.